

به نام خدا

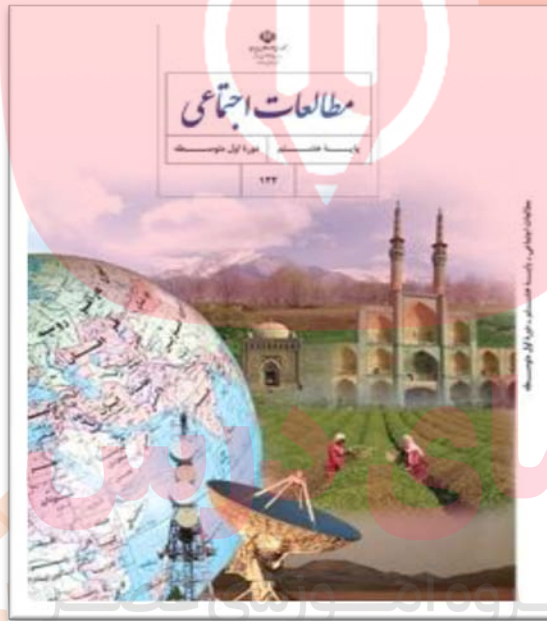
مجموعه سوال و جواب مطالعات اجتماعی

هشتم

درس ۱ تا ۱۲ (نوبت اول)

(دوره اول متوسطه)

قابل استفاده برای دانش آموزان پایه ی هشتم

www.my-dars.ir

دوره اول متوسطه

تهیه کننده : علیرضا اسماعیلی

۱- تعاون یعنی چه؟ تعاون یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر.

۲- ما انسان ها در مقابل چه کسانی مسئول هستیم؟ همه ما انسان ها در مقابل خداوند متعال نسبت به خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می کنیم، مسئول هستیم.

۳- چرا هیچکس نمی تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند؟ از آنجایی که انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول آفریده شده است، هیچکس نمی تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و بگوید من می خواهم زندگی آسوده ای داشته باشم، نسبت به آنچه در جامعه می گذرد و اتفاقاتی که برای دیگران می افتد، بی تفاوت بمانم و زندگی خود را از دیگران جدا کنم.

۴- قرآن کریم در باره تعاون و همکاری چه فرموده است؟ در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنید و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.

۵- حضرت علی (ع) در باره رفع مشکلات مومنان چه فرمود؟ از پیامبر اکرم (ص) شنیدم که فرمود کسی که یک کفش از مومنی رفع کند مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سپری کرده است.

۶- همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟ یعنی اینکه اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام می دهد ما او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.

۷- جلوه ها و شکل های مختلف تعاون را نام ببرید؟ (نظار دوستی و محبت، همدلی و خوشحال کردن یکدیگر، هدیه دادن، کوشش برای صلح و آشتی میان مومنان، عیادت از بیمار، قرض دادن، رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آنها در گرفتاری ها، مشارکت برای رفع نیازهای مالی فقرا، امر به معروف و نهی از منکر و

۸- همکاری و همدلی در خانواده چه نتیجه ای دارد؟ باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می شود.

۹- تقسیم وظایف و مسئولیت ها در خانواده چه نتیجه ای دارد؟ با تقسیم وظایف و مسئولیت ها، هر عضوی از خانواده احساس می کند که مفید است و همه کارهای خانه بر دوش یک نفر قرار نمی گیرد.

۱۰- پیامبر اکرم (ص) و امامان بزرگوار در چه کارهایی با اعضای خانواده ی خود همکاری می کردند؟ در کارهایی مانند دوشیدن شیر چارپایان، آسیاب کردن گندم و چو و نظافت خانه، همکاری می کردند.

۱۱- چند نمونه از همکاری در مدرسه را بنویسید؟ همکاری در نظافت کلاس و مدرسه، کمک به همکلاسی هایی که در درس ضعیف هستند، همکاری در مراسم صبحگاهی و از این قبیل.

۱۲- همدلی و همکاری در بین افرادی که در یک محله زندگی می کنند چه نتیجه ای دارد؟ علاوه بر ایجاد صمیمیت و همبستگی موجب می شود که کارها بهتر پیش برود.

۱۳- از جلوه های تعاون در محله چند مورد نام ببرید؟ عیادت از همسایه بیمار، کمک و خوشامدگویی به همسایه جدیدی که به محله نقل مکان نموده، همکاری در نظافت و پاکیزگی محله و مراقبت از اموال عمومی و همکاری در جشن ها یا مراسم مختلف از جلوه های تعاون در محله است.

۱۴- امام صادق (ع) در مورد خوش رفتاری با همسایه چه فرموده است؟ با همسایه ات خوش رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.

۱۵- به نظر شما آیا صحیح است که در خانه همه ی کارها بر دوش یک نفر گذاشته شود؟ چرا؟ خیر. این کار باعث ناراحتی بین اعضای خانواده خواهد شد.

۱۶- به نظر شما چه عواملی مانع از همکاری و تعاون می شود؟ مثال بزنید؟ حسادت، غرور، تکبر، کینه و دشمنی، خودخواهی.

*- دین اسلام در زمینه رابطه فرد با پیام و دستوراتی دارد. (اجتماع)

*- یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده است. (تعاون)

- ۱- آیا تعاون، تنها به خانه و مدرسه و محله محدود می شود؟ خیر - گاهی افراد نیکوکار در سطح جامعه به صورت فردی و گاهی به صورت گروهی به دیگران یاری می رسانند و کمک می کنند.
- ۲- انفاق چیست؟ افراد از طریق بخشش مال، علم، توانایی ها و زمان عمر خود به کسانی که نیازمند هستند، یاری می رسانند. به این بخشش انفاق می گویند.
- ۳- انفاق کردن چه اثراتی در زندگی فرد انفاق کننده دارد؟ - ۱) زمینه رستگاری فرد را در دنیا و آخرت فراهم می کند ۲- موجب پاکیزگی و افزایش مال و ثروت می شود ۳- موجب تقویت روحیه ایثار و بخشش در انسان می شود ۴- قلب انسان را از دلپستگی به دنیا و مال و ثروت می رهااند ۵- آرامش روحی و روانی به دنبال دارد ۶-
- ۴- از جمله موسسات خیریه چند نمونه نام ببرید؟ انجمن های حمایت از بیماران خاص، انجمن های نگهداری از معلولین و سالمندان، درمانگاه های خیریه، موسسات نگهداری و حمایت از ایتم و خیرین مدرسه ساز و کتابخانه ساز.
- ۵- خیرین مدرسه ساز چگونه افرادی هستند؟ خیرین مدرسه ساز با استفاده از توانمندی های خود و دیگر افراد یا نهادهای نیکوکار به ساختن یا تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس می پردازند و این مدارس را به صورت رایگان در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می دهند.
- ۶- وقف چیست؟ از دیرباز افراد نیکوکار پناهایی مانند مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا، آب انبار و حمام عمومی می ساختند تا مردم بتوانند از آنها استفاده کنند. گاهی نیز دستور می دادند از منافع و درآمدهای که از فعالیتی در یک مکان حاصل می شود مثلاً از زمین کشاورزی یا کارگاه تولیدی، به افراد نیازمند کمک شود.
- ۷- موقوفات چیست؟ به اموال و دارایی هایی که وقف می شود موقوفات می گویند و کسی حق تصرف در آنها را ندارد یعنی تا ابد باید به همان صورت که واقف معین نموده است، استفاده شود.
- ۸- شرکت های تعاونی چگونه تشکیل می شوند؟ هرگاه گروهی از مردم برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی خود دور هم جمع شوند و بر طبق تعاونی، در فعالیتی سرمایه گذاری و همکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، در واقع یک شرکت تعاونی تأسیس کرده اند و هر یک از آنها را عضو شرکت تعاونی می نامند.
- ۹- بر اساس قانون، هر شرکت تعاونی چگونه رسمیت پیدا می کند؟ هر شرکت تعاونی حداقل با ۷ عضو رسمیت پیدا می کند. اعضا از بین خود هیئت مدیره ای را انتخاب می کنند. همه اعضای شرکت تعاونی در تصمیم گیری ها مشارکت می کنند و رأی می دهند.
- ۱۰- تفاوت شرکت های تعاونی و شرکت های غیر تعاونی در چیست؟ در شرکت های تعاونی همه افراد با هم برابر هستند یعنی هر کس با هر مقدار سرمایه (سهام) عضو شود، یک حق رأی دارد. در حالی که در شرکت های غیر تعاونی، هر کس سرمایه و سهامش بیشتر است قدرت بیشتری در تصمیم گیری ها دارد.
- ۱۱- شرکت های تعاونی چه هدفی و چه ویژگی هایی دارند؟ در شرکت های تعاونی، گروهی از افراد به طور داوطلبانه برای یک هدف مشترک تلاش می کنند. هدف شرکت های تعاونی معمولاً حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن است و منفعی نیز که از همکاری و فعالیت گروهی (جمع) حاصل می شود، به طور عادلانه بین همه اعضا توزیع می شود.

- *- گاهی افراد نیکوکار در قالب سازمان های و به یاری نیازمندان می پردازند. (مردم نهاد - موسسات خیریه)
- *- سازمانهای مردم نهاد و موسسات خیریه باید برای فعالیت های خوداز وزارت مجوز بگیرند. (کشور)
- *- یکی دیگر از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه است. (وقف)
- *- به اموال و دارایی هایی که وقف می شود می گویند. (موقوفات)

- ۱- حکومت کشور ما ایران چیست و چگونه اداره می شود؟ حکومت کشور ما جمهوری اسلامی است که به وسیله سه قوه مقننه، قضاییه و مجریه، زیر نظر مقام رهبری اداره می شود.
- ۲- رئیس قوه مجریه کیست و چه مسئولیت هایی بر عهده دارد؟ رئیس قوه مجریه، رئیس جمهور نام دارد که پس از مقام رهبری عالی ترین مقام رسمی کشور است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و ریاست قوه مجریه را بر عهده دارد.
- ۳- رئیس جمهور چگونه انتخاب می شود؟ رئیس جمهور برای مدت چهار سال با رأی مستقیم مردم انتخاب می شود و تنها برای یک دوره ی چهار ساله ی دیگر به صورت متوالی انتخاب مجدد اومانی ندارد.
- ۴- چه کسانی می توانند در انتخابات شرکت کنند؟ در روز رأی گیری، همه کسانی که ایرانی و تبعه ی جمهوری اسلامی ایران هستند، حتی افرادی که در خارج از کشور زندگی می کنند، می توانند در انتخابات شرکت کنند و به فرد مورد نظرشان رأی بدهند.
- ۵- مراسم تحلیف (سوگند) رئیس جمهور چگونه انجام می شود؟ رئیس جمهور در مجلس شورای اسلامی با حضور نمایندگان مجلس و شورای نگهبان و رئیس قوه قضاییه در پیشگاه قرآن کریم شوکند یاد می کند که وظایف خود را به درستی انجام دهد.
- ۶- رئیس جمهور و دولتی که تشکیل می دهد در برابر چه کسانی مسئول است؟ در برابر ملت ایران، رهبر و مجلس شورای اسلامی مسئول هستند و باید پاسخگو باشند.
- ۷- هیئت دولت از چه کسانی تشکیل می شود؟ هیئت دولت از رئیس جمهور، معاونان و وزیران تشکیل می شود.
- ۸- رئیس جمهور در شروع کار خود چه کاری انجام می دهد؟ رئیس جمهور در شروع کار خود، وزیرانی را انتخاب و به مجلس معرفی می کند. هر وزیر در برابر نمایندگان ملت در مجلس، برنامه های خود را ارائه می دهد. سپس نمایندگان در پاره صلاحیت او برای وزارت، اظهار نظر می کنند. سپس در پاره ی هر وزیر رأی گیری می شود و در صورتی که اکثریت نمایندگان مجلس به وزیر رأی اعتماد بدهند، او می تواند به عنوان وزیر کار خود را شروع کند.
- ۹- هیئت دولت در طی سال چه کاری انجام می دهند؟ هیئت دولت در طی سال، جلسات متعددی برگزار می کند و رئیس جمهور و وزیران در مورد مسائل مهم کشور و جهان به بحث و گفتگو می پردازند و با مشورت یکدیگر، به راه حل هایی می رسند و در مورد مسائل تصمیم گیری می کنند.
- ۱۰- هر یک از موضوعات زیر به کدام وزارتخانه مربوط می شود؟
- الف) درس خواندن در مدرسه ← وزارت آموزش و پرورش ب) رفتن به سینما و کتابخانه ← وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ج) استفاده از اتوبان، بزرگراه ها و جاده های بین شهری ← وزارت راه و شهر سازی
- د) مراجعه به پزشک و بیمارستان ← وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ه) مصرف آب و برق ← وزارت نیرو
-
- *- قوه مجریه همان و سازمان های وابسته به دولت است. (دولت)
- *- رئیس قوه مجریه نام دارد. (رئیس جمهور)
- *- عالی ترین مقام رسمی کشور پس از مقام رهبری است. (رئیس جمهور)
- *- کسانی که شرایط ریاست جمهوری دارند صلاحیتشان توسط تأیید می شود. (شورای نگهبان)
- *- حداقل سن رأی دهندگان سال تعیین شده است. (هجده)
- *- رئیس جمهور برای شروع به کار، حکم وی توسط امضا و تنفیذ می شود. (رهبر)
- *- هر وزیر مسئول یک است و ساختمانی که دفتر وزیر در آنجا قرار دارد نامیده می شود. (وزارتخانه- وزارتخانه)
- *- مقر هیئت دولت و وزارتخانه ها در است. (تهران)

- ۱- چه کسانی شهروند ایران محسوب می شوند؟ همه کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی را دارند، چه شهری باشند، چه روستایی و عشایر، چه در داخل کشور زندگی کنند و چه در خارج از کشور، شهروند ایران محسوب می شوند.
- ۲- شهروندان در رابطه با دولت چه حقوق و مسئولیت هایی دارند؟ آنها حق دارند از خدمات دولت در زمینه های مختلف بهره مند شوند، و حق دارند آزادی بیان، اظهار نظر و انتقاد داشته باشند. در عین حال شهروندان وظیفه دارند به قوانین و مقررات کشور احترام بگذارند و آنها را رعایت کنند، با دولت مشارکت و همکاری صمیمانه داشته باشند، مالیات خود را بپردازند و در هنگام جنگ از کشور دفاع کنند.
- ۳- مهم ترین وظایف دولت بر اساس قانون اساسی چیست؟ دولت موظف است شرایط و لوازم سواد و آموزش، بهداشت، شغل مناسب، رفاه، امنیت، فرهنگ و اخلاق اسلامی را در جامعه فراهم کند. دولت همچنین وظیفه دارد تجهیزات زیر بنایی و خدمات عمومی مانند ساختن راه و جاده، پل، بیمارستان، مسکن، مدرسه، سد، مخازن، آب، برق و گاز و... را در کشور گسترش دهد.
- ۴- وظایف رئیس جمهور را نام ببرید؟ (۱- امضای قراردادهایی که بین ایران و کشورهای دیگر بسته می شود ۲- اجرای قوانین و مصوبات مجلس (پس از تصویب مجلس) ۳- امضای استوارنامه ی سفیران کشور ما و پذیرش استوارنامه ی سفیران سایر کشورها ۴- اعطای نشان های دولتی.
- ۵- حق سوال کردن از رئیس جمهور و وزرا توسط چه کسانی انجام می شود؟ نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر فعالیت های دولت نظارت می کنند و حق سوال کردن از رئیس جمهور و وزرا و یا استیضاح آنها را دارند. نمایندگان ممکن است از عملکرد رئیس جمهور یا هریک از وزیران سوال کنند. در این صورت رئیس جمهور یا وزیری که از او سوال شده باید در مجلس حاضر شود و به سوال نمایندگان پاسخ دهد. گاهی ممکن است مجلس وزیری را استیضاح کند.
- ۶- دولت در چه زمینه هایی فعالیت های مختلفی انجام می دهد؟ دولت فعالیت های مختلفی را در زمینه آموزش، بهداشت، اوقات فراغت، حفاظت از محیط زیست، مسکن، کشاورزی، صنعت و... انجام می دهد. همچنین دولت برای اقدامات عمرانی مثل ساختن پل، جاده، فرودگاه، نیروگاه برق و... باید سرمایه گذاری کند.
- ۷- دولت برای ساختن مدرسه و اداره ی آن چه مبالغی را باید هزینه کند؟ دولت برای ساختن مدرسه و اداره ی آن، پرداخت هزینه های آب، برق، حقوق و دستمزد معلمان، مدیران و حقوق کارمندان ادارات آموزش و پرورش، تهیه و تولید کتاب های درسی و نظایر آن باید مبالغی (پول هایی) هزینه کند.
- ۸- درآمدهای دولت به چند بخش تقسیم می شود نام ببرید؟ (۱- درآمدهای حاصل از صادرات نفت ۲- درآمدهای حاصل از مالیات ۳- سایر درآمدها.
- ۹- مالیات چیست؟ مالیات پولی است که بر طبق قانون، افراد و موسسات به دولت می پردازند تا در جهت اداره ی امور کشور، مورد استفاده قرار بگیرد.
- ۱۰- سایر درآمدهای دولت غیر از مالیات چیست؟ مثال بزنید؟ درآمدی که دولت از پابست ارائه خدمات برق، آب، گاز و تلفن به مردم به دست می آورد یا درآمدهای مربوط به خدماتی مانند صدور گواهینامه ی رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه و نظایر آن یا درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری در صنایع بزرگ از دیگر درآمدهای دولت هستند.
- ۱۱- بودجه یعنی چه؟ تعریف کنید؟ بودجه به زبان ساده یعنی پیش بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه ها. بودجه سندی است که دولت در آن درآمدها و هزینه های یک کشور را برای یک سال معین می کند.
- ۱۲- سند لایحه ی بودجه در کجا تنظیم می شود؟ این سند باید در مجلس شورای اسلامی تصویب شود. علاوه بر آن، مجلس بر درآمدها و هزینه های دولت نظارت می کند.

- *- منظور از شهروندان است . (اِتِّباعِ يَكِ كَشُورِ)
- *- یکی از اقدامات دولت ها تنظيم در امور مختلف است . (لایحه)
- *- لوايح دولت برای تصویب و قانونی شدن به فرستاده می شود . (مجلس شورای اسلامی)
- *- حق سوال کردن از رئیس جمهور و وزرا و استیضاح آنها بر عهده است . (مجلس شورای اسلامی)
- *- دولت برای اداره ی امور کشور باید داشته باشد تا بتواند هزینه کند . (درآمد)
- *- بخشی از درآمدهای دولت نیز از راه تأمین می شود . (مالیات)
- *- یکی از وظایف مهم دولت ها تنظيم لایحه ی است . (بودجه)
- *- سند لایحه ی بودجه در تصویب می شود . (مجلس شورای اسلامی)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

درس ۵ (آسیب های اجتماعی و پیشگیری از آنها)

- ۱- نوجوانان چه گروه سنی را تشکیل می دهند ؟ نوجوانان گروه سنی دوازده تا هجده سال را تشکیل می دهند .
- ۲- در دوره نوجوانی افراد دچار چه تغییراتی می شوند ؟ در این دوره افراد از نظر جسمانی دچار تغییراتی می شوند که به این تغییرات بلوغ می گویند . نوجوانان علاوه بر تغییرات جسمانی از نظر ذهنی و اجتماعی نیز تغییر می کنند .
- ۳- تغییرات دوره نوجوانی اغلب باعث بروز چه مسائلی می شود ؟ تغییرات این دوره اغلب باعث بروز مسائل مختلف عاطفی و احساسی در نوجوانان می شود .
- ۴- ما نوجوانان چه حقوقی داریم ؟ ما حق داریم درس بخوانیم ، مطالعه کنیم ، حرفه و مهارت بیاموزیم ، به ورزش و هنر بپردازیم ، استعدادهای خود را بشناسیم و شکوف کنیم ، تفریح و شادی کنیم و از زندگی لذت ببریم .
- ۵- وظیفه ی (مسئولیت) ما نوجوانان چیست ؟ ما وظیفه داریم از این دوره ی زندگی خود که هنوز مسئولیت اداره ی یک خانواده را بر عهده نکرده ایم به خوبی استفاده کنیم و قدر امکاناتی را که خانواده و مدرسه در اختیار ما می گذارد بدانیم . ما نوجوانان رو به جوانی و بزرگسالی حرکت می کنیم و باید هدف هایی برای زندگی خود داشته باشیم .
- ۶- به چه دلیل دوره ی نوجوانی افراد بیشتر در معرض آسیب های اجتماعی قرار می گیرند ؟ در این دوره به دلیل برخی خصوصیتی که در دوران بلوغ به وجود می آید افراد حساس ترند و ممکن است روحیه ی هیجانی و کنجکاوی آنها باعث شود که بیشتر در معرض آسیب های اجتماعی قرار بگیرند .
- ۷- از جمله آسیب های اجتماعی که مشکلات زیادی برای افراد یک جامعه به وجود می آورد چیست؟ پرخاشگرایی و نزاع - اعتیاد
- ۸- چه کسانی به افراد پرخاشگر تبدیل می شوند ؟ افرادی که راه های درست ابراز خشم را یاد نگرفته و نمی توانند به طور معمول خشم خود را کنترل (مهار) کنند به افراد پرخاشگر تبدیل می شوند و ممکن است در بزرگسالی نیز به این رفتار ادامه دهند .
- ۹- رفتارهای پرخاشگرانه به چه شکل هایی ممکن است بروز کند ؟ به شکل های مختلفی مانند: آزار و اذیت ، کتک زدن ، مسخره کردن و تحقیر کردن دیگران ، پی ادبی نمودن و ناسزا گفتن و شکستن و تخریب وسایل ، بروز کنند .
- ۱۰- سه قاعده را که در هنگام خشم و عصبانیت باید به خاطر بسپاریم بیان کنید ؟ (۱- نباید به خودم صدمه بزنم ۲- نباید به دیگران صدمه بزنم ۳- نباید به وسایل یا اموال خودم و دیگران صدمه بزنم .

۱۱- وقتی ما از دست کسی عصبانی هستیم چه کارهایی باید انجام دهیم؟ به خدا پناه ببریم و با گفتن ذکر و نام و یاد خدا خود را آرام کنیم - نفس های عمیق بکشیم و از یک تا ده بشماریم - اگر نمی توانیم خود را آرام کنیم، محیط ناراحت کننده را ترک کنیم - برای آرام کردن خود از گفت و گو و مشورت با بزرگ ترها کمک بگیریم.

۱۲- وقتی دیگری از دست ما عصبانی است چه کارهایی باید انجام دهیم؟ به آرامی از او سوال کنیم چرا از دست ما عصبانی است و علت چیست؟ - به حرف های طرف مقابل، خوب گوش کنیم و حرف های او را قطع نکنیم - اگر اشتباهی مرتکب نشده ایم، با آرامش توضیح دهیم و اگر اشتباهی کرده ایم عذر خواهی کنیم و راهی برای چیران اشتباه پیدا کنیم - اگر کسی از دست ما خیلی عصبانی است به طوری که حاضر به شنیدن حرف های ما نیست و ممکن است به ما صدمه بزند، فوراً صحنه را ترک کنیم و از بزرگ ترها کمک بخواهیم.

۱۳- حضرت علی (ع) در باره خشم چه فرمود؟ خشم دشمن توست، پس آن را بر خود مسلط مگردان.

۱۴- مواد مخدر چیست؟ موادی هستند که مصرف آنها تغییراتی روی سیستم عصبی ایجاد می کند و باعث کم شدن هوشیاری و پی حسی و پی حالی می شوند اما پس از تمام شدن اثر آن روی مغز، فرد حال بسیار بدی پیدا می کند و معیور است دوباره به سمت آن ماده پرود به عیارت دیگر فرد به آن وابستگی پیدا می کند و حاضر است برای به دست آوردن آن ماده هر کاری بکند.

۱۵- آیا فردی که مشکلاتی در زندگی دارد عاقلانه است به مواد مخدر پناه ببرد؟ چرا؟ خیر - زیرا مواد مخدر نه تنها مشکلات را حل نمی کند بلکه آسیب های شدیدی بر جسم و روان افراد وارد کرده و مشکلات افراد را دو برابر می کند.

۱۶- علل گرایش افراد به مواد مخدر کدام اند؟ راه حل درست برخورد با هریک از آنها چیست؟ برای فرار از مشکلات، کنجکاوی، تحت تأثیر دیگران قرار گرفتن، جرأت و مهارت نه گفتن را ندارند، خودنمایی، شکست های جزئی در زندگی و....
با افزایش آگاهی و جمع آوری اطلاعات در باره آثار زیان بار اعتیاد، می توان بر این افکار و اوضاع ناپسندان غلبه کرد و برای رهایی از آن راه های بهتری ارائه داد.

۱۷- بر طبق قانون چه مواردی در خصوص مواد مخدر جرم است؟ بر طبق قانون نگهداری و معرفی نمودن، خرید و فروش و پخش، مصرف و واردات و صادرات مواد مخدر جرم است و افرادی که مواد مخدر را در جامعه پخش یا خرید و فروش کنند با شدیدترین مجازات ها روپه رو می شوند.

۱۸- چرا بیشتر کشورها با قاچاقچیان و مصرف کنندگان مواد مخدر مبارزه می کنند؟ زیرا قاچاق و مصرف مواد مخدر موجب از بین رفتن سرمایه های انسانی و اقتصادی جامعه می شود و آسیب های چیران ناپذیری به نیروی کار جوان جامعه وارد می کند.

www.my-dars.ir

*- نوجوانان گروه سنی تا سال را تشکیل می دهند. (دوازده - هجده)

*- نوجوانی فرصتی برای کسب و است. (شایستگی ها - مهارت های زندگی)

*- پرخاشگری و نزاع نتیجه ی کنترل نکردن است. (خشم)

*- خشم و عصبانیت احساسی است. (طبیعی)

*- یکی دیگر از آسیب هایی که در هر کشوری افراد به ویژه جوانان را تهدید می کند اعتیاد به است. (مواد مخدر)

- ۱- چه کسانی از نوجوانان در برابر آسیب ها و تهدیدات محافظت می کنند؟ خود- خانواده- مدرسه- قانون.
- ۲- هر فرد چگونه می تواند از خودش در برابر آسیب ها و تهدیدات محافظت کند؟ هر فرد نسبت به بدن و روح و روان خود مسئول است و باید از اعمال و رفتاری که به سلامتی بدنی و روانی او لطمه می زند، پرهیز کند. البته در این راه باید همیشه از خداوند متعال کمک بگیریم و از طریق نماز و دعا از او بخواهیم تا ما را یاری کند که در راه راست حرکت کنیم و به وسوسه های شیطانی تسلیم نشویم.
- ۳- خانواده چگونه می تواند از فرزندان خود در برابر آسیب ها محافظت کنند؟ پدر و مادر مسئولیت از فرزندان و فراهم کردن امکانات زندگی برای آنها را دارند. پدر و مادر در تربیت و مراقبت فرزندان، حق قانونی دارند. آنها حق دارند تا زمانی که فرزندانشان مستقل نشده اند بر فعالیت های آنها نظارت دقیق داشته باشند.
- ۴- اختلافات بین افراد جامعه ناشی از چیست؟ این اختلافات ممکن است در اثر آگاه نبودن و ندانستن قانون پیش بیاید و یا افرادی عمداً از قانون سرپیچی کنند.
- ۵- رئیس قوه قضائیه چگونه و برای چه مدتی انتخاب می شود؟ و چه صفاتی باید داشته باشد؟ رئیس قوه قضائیه از سوی رهبر جمهوری اسلامی به مدت پنج سال انتخاب می شود. رئیس قوه قضائیه باید فردی مجتهد، عادل، آگاه به امور قضایی و مدبر و مدبر باشد.
- ۶- یکی از مهم ترین وظایف قوه ی قضائیه چیست؟ حل کردن اختلافات مردم. حل کردن اختلافات مردم از چه راهی انجام می شود؟ در درجه اول از راه مسالمت آمیز و با گفت و گو موضوع را حل می کنند و در این راه از افراد با تجربه تر و ریش سفیدان قایل و شورای حل اختلاف معطه و در صورتی که نتیجه ای حاصل نشد برای حل اختلاف به دادگاه مراجعه می کنند.
- ۷- انواع دعاوی (اختلافات) را که در دادگاه مطرح می شود نام ببرید؟ (- دعاوی (اختلافات) کیفری ۲- دعاوی (اختلافات) حقوقی.
- ۸- دعاوی (اختلافات) کیفری را توضیح دهید؟ مربوط به اعمالی است که دادگاه برای فردی که مرتکب جرمی شده است، مجازات تعیین می کند. مانند فردی که در مغازه با مشتری دیگر شروع به توهین و فحاشی و تهدید می کند. یا فردی که در منزل شخصی اش طباقت می کند و مجوز نظام پزشکی ندارد.
- ۹- دعاوی (اختلافات) حقوقی را توضیح دهید؟ مربوط به اعمالی است که دادگاه مجازاتی تعیین نمی کند بلکه افراد را ملزم می کند که تکالیفشان را انجام دهند یا حقوق قانونی دیگران را بدهند. مانند فردی که در هنگام ساختمان سازی به طور ناخواسته قسمتی از خانه همسایه مجاور را با لودر خراب کرده است.
- ۱۰- قاضی در دادگاه چه کاری انجام می دهد؟ در دادگاه قاضی مدارک خواهان (شاکلی) و خواننده را مطالعه می کند و از آنها می خواهد تا دلایل خود را بیان کنند. قاضی باید فردی عادل و آشنا با قوانین باشد.
- ۱۱- وکیل چه کسی است؟ وکیل کسی است که در رشته ی حقوق درس خوانده و به قوانین آشناست و پروانه (اجازه نامه) وکالت دارد.

- *- نهادی که عدالت اجتماعی را برقرار می سازد و بر اجرای قوانین نظارت می کند است. (قوه قضائیه)
- *- نهاد پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی افراد است. (قوه قضائیه)
- *- یکی از مهم ترین وظایف قوه قضائیه است. (حل کردن اختلافات مردم)
- *- در همه دادگاه ها افراد حق دارند فردی را به عنوان انتخاب کنند تا از حقوق آنها دفاع کند. (وکیل)
- *- افراد می توانند قبل از نوشتن شکایت در مجتمع های قضایی با در آن مجتمع مشورت کنند. (مشاور حقوقی)

- ۱- ارتباط چیست؟ ارتباط، انسان را قادر می سازد تا خواسته ها و نیازهای خود را به دیگران منتقل کند.
- ۲- ارتباط بین انسان ها از چه راه هایی برقرار می شود؟ محبت کردن، تبادل افکار و اعتقادات، تبادل اطلاعات، در میان گذاشتن احساسات، حل کردن مسائل، درک کردن دیگران، همه از طریق ارتباط بین انسان ها میسر می شود.
- ۳- عناصر ارتباط را نام ببرید؟ و مثال بزنید؟ (فرستنده (ارسال کننده پیام) ۲- گیرنده (دریافت کننده پیام) ۳- پیام برای مثال وقتی به دوستی سلام می کنیم یا به او لبخند می زنیم، ما فرستنده پیام و دوستان گیرنده آن است و سلام یا لبخند هم پیام می باشد.
- ۴- بازخورد چیست؟ اگر گیرنده به فرستنده پیامی بفرستد و او را متوجه کند که معنی پیام را دریافت کرده به این عمل بازخورد می گویند
- ۵- رسانه چیست؟ و چه چیزهایی را در بر می گیرد؟ هر وسیله ای که پیامی را از فرستنده به گیرنده منتقل کند، رسانه نام دارد. بنابراین رسانه از ابزارهای مانند زبان تا ابزارهای چاپی (علائم، کتاب ها، روزنامه ها و مجلات و...) و ابزارهای الکترونیکی (تلفن، رادیو، تلویزیون، اینترنت و...) را در بر می گیرد.
- ۶- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات چه خدماتی به مردم ارائه می دهد؟ (این وزارتخانه خدمات پستی، مخابراتی، رادیویی، صدا و تصویر را به مردم ارائه می دهد و مسئولیت توسعه ی وسایل ارتباطی را در کشور بر عهده دارد.
- ۷- برخی از شرکت ها و سازمان های تابعه ی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را نام ببرید؟ شرکت پست، شرکت ارتباطات سیار، پست بانک ایران (پست مالی) شرکت ایرانسل، شرکت مخابرات ایران، سازمان فناوری اطلاعات ایران.

- *- یکی از نیازهای مهم بشر است. (ارتباط برقرار کردن)
- *- ما به کمک وسایل می توانیم در سطح ملی و فراملی ارتباط برقرار کنیم. (ارتباط جمعی)
- *- در یک ارتباط کلامی زبان یک است. (رسانه)
- *- به علت اهمیت موضوع ارتباطات در کشور وزارتخانه ای با عنوان وزارت وجود دارد. (ارتباطات و فناوری اطلاعات)

- ۱- نمونه ای از کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی را نام ببرید؟ ارتباط سریع با دیگران از طریق تلفن همراه - مکاتبه از طریق پست الکترونیک (ایمیل) - فعالیت های علمی از طریق اینترنت - خرید و فروش از طریق اینترنت - بهره گیری از خدمات دولت الکترونیک - آموزش از طریق ویدئو کنفرانس - امنیت و نظارت با استفاده از تلویزیون های مدار بسته، تلفن همراه، و اینترنت - عملیات بانکی از طریق تلفن، دستگاه خودپرداز و اینترنت.
- ۲- با پست الکترونیک چه کاری می توان انجام داد؟ با پست الکترونیک (ایمیل) می توان نامه نگاری کرد و فایل های متنی یا صوتی و تصویری را به همراه نامه ارسال نمود. گیرنده می تواند همان لحظه و با سرعت پیام را دریافت کند.
- ۳- چند نمونه از خدمات دولت الکترونیک را بنویسید؟ (پرداخت قبض آب و برق و تلفن و ... به وسیله تلفن یا اینترنت ۲- ثبت نام حج و زیارت ۳- ثبت نام کنکور، آگاهی از نتایج آزمون ها ۴- صدور گواهینامه ۵- رزرو یا خرید بلیت هواپیما، قطار و ... ۶- آگاهی از میزان مالیات تعیین شده و پرداخت آن و ...)

۴- افراد از طریق تلفن ، دستگاه خودپرداز و اینترنت چه کارهایی می توانند انجام دهند ؟ کارهایی مانند واریز کردن پول به حساب دیگران ، گرفتن موجودی ، دریافت صورتحساب یا برداشتن پول از حساب خودشان .

۵- استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات چه نتایجی دارد؟ بسیاری از این فناوری ها موجب می شوند که در وقت و هزینه ها صرفه جویی شود ، وقت و آمدها در شهرها کمتر شود و به علاوه بتوانیم در ۲۴ ساعت شبانه روز ، و نه فقط در ساعاتی معین از این خدمات بهره مند شویم .

۶- تأثیر وسایل ارتباط جمعی (رسانه های ارتباط جمعی) بر فرهنگ عمومی چیست ؟ امروزه صاحب نظران معتقدند که رسانه های ارتباط جمعی ، تأثیر زیادی بر سبک زندگی و هویت افراد می گذارند . آنها چنین بحث می کنند که رسانه ها می توانند موجب شوند که مردم به شیوه های خاصی فکر کنند و یا وقایع را همان طور که آنها می خواهند ببینند . به عبارت دیگر رسانه ها روی باورها و افکار انسان ها اثر می گذارند . این اثرات ممکن است مثبت یا منفی باشند .

۷- اثرات منفی رسانه های ارتباط جمعی را بنویسید ؟ (۱- امروزه بخش زیادی از وقت مردم صرف تماشای تلویزیون یا استفاده از اینترنت می شود و افراد تحت تأثیر این صحنه ها روش های خشونت آمیز را به کار برند و یا برخی پایگاه های اینترنتی ممکن است ، پی بندوباری های اخلاقی را در کاربران ترویج کنند ۲- آگهی های بازرگانی است که مصرف گرایی را در جامعه تشویق می کند ۳- کم شدن تماس چهره به چهره افراد و کم شدن دید و بازدید های اقوام و دوستان ۴- کم شدن گفت و گو بین اعضای خانواده .

درس ۹ (ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده : علیرضا اسماعیلی

۱- شبه جزیره عربستان در کجا واقع است و چقدر مساحت دارد ؟ شبه جزیره عربستان که جزیره العرب نیز نامیده می شود در جنوب غربی آسیا واقع شده است و حدود سه میلیون کیلومتر مربع مساحت دارد .

۲- سرزمین عربستان را چه چیز تشکیل می دهد ؟ بخش وسیعی از این سرزمین را بیابان ها و ریگزارها و قسمت دیگری را نواحی کوهستانی تشکیل می دهند .

۳- از جمله مناطق کوهستانی عربستان چیست ؟ و چه شهرهایی در این منطقه قرار دارند ؟ حجاز از جمله مناطق کوهستانی واقع در غرب جزیره العرب است و شهرهای مکه ، یثرب (مدینه) و طائف در این منطقه قرار دارند .

۴- چه عواملی باعث شده که اغلب ساکنان عربستان زندگی صحرا نشینی داشته باشند ؟ آب و هوای گرم و خشک و کمبود آب .

۵- مردم عربستان از چه راه هایی زندگی می کردند ؟ (۱- زندگی صحرا نشینی و پرورش دام ها ۲- کشاورزی ۳- دادوستد با نقاط مختلف از طریق کاروان های تجاری .

۶- ساکنان جزیره العرب را چه کسانی تشکیل می دادند و چگونه زندگی می کردند؟ قوم عرب تشکیل می دادند و به شکل قبیله ای زندگی می کردند.

۷- در دوران عصر جاهلیت عرب ها پیرو چه دینی هایی بودند؟ در آن زمان پیشتر عرب ها بت می پرستیدند و کعبه، خانه خدا را از بت های گوناگون پر کرده بودند. البته گروهی از عرب ها نیز پیرو حضرت ابراهیم و یا دین های یهود، مسیح و زردشت بودند.

۸- در زمان عصر جاهلیت در عربستان زنان از چه موقعیتی برخوردار بودند؟ زنان اغلب از مقام و موقعیت پایینی برخوردار بودند و برخی مردان از داشتن فرزند دختر احساس حقارت می کردند.

۹- تعصبات اعراب جاهلی نسبت به قبیله ی خود چگونه بود؟ اعراب جاهلی نسبت به قبیله خود تعصب شدید و کورکورانه ای نشان می دادند. آنان پی توجه به اینکه حق با چه کسی است، از اعضای قبیله ی خود در برابر افراد دیگر قبیله دفاع و پشتیبانی می کردند.

۱۰- چه عواملی باعث گسترش درگیری های قبیله ای و رواج غارتگری در میان اعراب جاهلی بود؟ تعصب قبیله ای موجب بروز کینه و حس انتقام جویی در میان قبیله های مختلف عرب شده بود و جنگ و خونریزی های پیاپی را به دنبال داشت. از سوی دیگر کمبود غذا و سایر نیازهای زندگی نیز عامل دیگری برای گسترش درگیری های قبیله ای و رواج غارتگری بود.

۱۱- چرا حضرت محمد (ص) را محمد امین می خواندند؟ آن حضرت تحت تأثیر محیط آلوده به شرک و فساد مکه قرار نگرفت و چنان به پاکدامنی و درستکاری مشهور شد که او را محمد امین می خواندند.

۱۲- حضرت محمد (ص) چه محلی را برای عبادت برمی گزید و در چند سالگی به پیامبری رسید؟ حضرت محمد (ص) کوه های اطراف مکه و از جمله غار حرا را برای عبادت پر می گزید و اوقات زیادی را در آنجا می گذراند. در ۲۷ رجب سالی که آن حضرت به ۴ سالگی رسیده بود، فرشته وحی در غار حرا بر او نازل شد و فرمان پیامبرش را از جانب خداوند ابلاغ کرد.

۱۳- حضرت خدیجه که بود؟ حضرت خدیجه از زنان ثروتمند مکه بود و تمام دارایی خود را در راه نشر اسلام، کمک به فقیران و آزادی بردگان خرج کرد.

۱۴- رسول خدا در آغاز بعثت چه کرد؟ رسول خدا در آغاز بعثت به صورت فردی و پنهانی مردم را به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز دعوت می کرد. در نتیجه ی این دعوت، تعدادی از مردم مکه به اسلام ایمان آوردند.

۱۵- پیامبر پس از سه سال مأموریت مخفیانه چه کرد؟ پس از سه سال، پیامبر مأموریت یافت نخست خویشاوندان و سپس عموم مردم را آشکارا به اسلام دعوت نماید. در این مرحله از دعوت، رسول خدا علاوه بر آنکه مردم را به عبادت خدای یکتا فرا می خواند، پرستش بت ها را نکوهش می کرد و از سرانجام بد کافران سخن می گفت.

۱۶- چه کسانی از گسترش دین اسلام دچار بیم و هراس شدند؟ اشراف مکه به ویژه بزرگان قبیله قریش مانند ابولهب، ابوچهل و ابوسفیان که بر مکه حکومت می کردند از گسترش دین اسلام و مخالفت آشکار آن با افکار و عقاید جاهلی، دچار بیم و هراس شدند.

۱۸- مشرکان پس از آنکه نتوانستند ابوطالب را در پشتیبانی از رسول خدا منصرف کنند به چه شیوه ای روی آوردند؟ آنان نخست به حضرت محمد (ص) پیشنهاد کردند که ریاست قبیله و قوم و دریافت ثروت فراوان را بپذیرد و از عقاید خود دست بردارد.

۱۹- پیامبر اسلام در مقابل پیشنهاد مشرکان مبنی بر ریاست قبیله و قوم و دریافت ثروت چه فرمود؟ من برای گداوری مال و فرمانروایی مبعوث نشده ام، خدایم مرا به عنوان پیام آور به سوی شما فرستاده، هرگاه از من بپذیرید، (این موجب سعادت شما در دو جهان است) و اگر آن را رد کنید، من در این راه استقامت می ورزم تا خدا میان من و شما داوری کند.

- ۲۰- سران مشرکین پس از پاسخ پیامبر چه تصمیمی گرفتند؟ تصمیم گرفتند ایشان و مسلمانان را مورد آزار و شکنجه قرار دهند. هر چه زمان می گذشت بر شدت سخت گیری و شکنجه ی مشرکان افزوده می شد. آنان بدترین دشمنان ها و تهمت ها را به رسول خدا نسبت می دادند و پر خورد های زشت و ناپسندی با آن حضرت می کردند. پیامبر اسلام در برابر چنین رفتارهایی بردبار بود و با مهرپائی مردم را به اسلام فرا می خواند.
- ۲۱- مشرکان برای جلوگیری از گسترش اسلام چه کردند؟ اقدام به آزار و شکنجه ی مسلمانان کردند. شماری از پیروان رسول خدا به ویژه تهیدستان یا پردگان مورد شجیدترین شکنجه ها قرار گرفتند.
- ۲۲- از جمله افرادی زیر شکنجه های طاقت فرسای مشرکان به شهادت رسیدند چه کسانی بودند؟ یاسر و همسرش سمیه و پسرشان عمار و نیز بلال حبشی از جمله این افراد بودند.
- ۲۳- چرا پیامبر از مسلمانان خواست به حبشه هجرت کنند؟ آزار و اذیت مشرکان نسبت به پیروان اسلام آن قدر افزایش یافت که پیامبر از مسلمانان خواست به حبشه مهاجرت کنند.
- ۲۴- تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان توسط مشرکان چرا و شامل چه مواردی بود؟ زیرا متوجه شدند با شکنجه و سرکوب نمی توانند مانع گسترش اسلام شوند، تصمیم گرفتند مسلمانان را تحریم کنند، از این رو عهدنامه ای را امضا کردند که بر اساس آن هر گونه خرید و فروش و رابطه ی اجتماعی (ازدواج) با پیروان اسلام ممنوع شده بود.
- ۲۵- پس از تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان، رسول خدا و یارانش چه کردند؟ به پیشنهاد ابوطالب به یکی از دره های اطراف مکه به نام شعب ابوطالب پناه بردند. آنها حدود سه سال شرایط بسیار سختی را در این دره تحمل کردند.
- ۲۶- چرا یثرب به مدینه النبی تغییر نام داد؟ جوانان آن شهر که در پاره اخلاق نیکو و پسندیده ی رسول خدا مطالبی شنیده بودند به استتعال ایشان رفتند. از آن پس نام یثرب به مدینه النبی یعنی شهر پیامبر تغییر داده شد.
- ۲۷- انصار به چه کسانی گفته می شد؟ در تاریخ اسلام به گروهی از ساکنان مدینه که با پیامبر (ص) پیمان بستند و آن حضرت را یاری کردند انصار (یاری کنندگان) می گویند.
- ۲۸- مهاجرین به چه کسانی گفته می شد؟ گروه دیگری از مسلمانان که اموال و دارایی خود را رها نمودند و از مکه به مدینه رفتند، به مهاجرین (هجرت کنندگان) معروف هستند.
- ۲۹- مهم ترین اقدامات پیامبر پس از ورود به مدینه چه بود؟ (۱- ایجاد مسجدی برای انجام امور عبادی، اجتماعی، علمی و سیاسی ۲- پیمان برادری به جای تعصب قومی و قبیله ای ۳- پیمان نامه ی سیاسی ۳۰- مسجدی که پیامبر در مدینه سخت چگونه مکانی بود؟ مسجد علاوه بر آنکه مکانی برای عبادت و اجرای مراسم مذهبی به شمار می رفت، مرکزی برای مشورت و تصمیم گیری در پاره ی امور سیاسی و نظامی بود، مسجد همچنین کانون اصلی سواد آموزی و فراگیری علم و دانش محسوب می شد.
- ۳۱- پیمان برادری بین مسلمانان توسط پیامبر به چه علت انجام شد؟ مسلمانان ساکن مدینه یعنی مهاجرین و انصار از قبایل مختلف بودند. بعضی از این قبایل در گذشته نسبت به هم کینه و دشمنی شدیدی داشتند. پیامبر به منظور ایجاد محبت و دوستی بین مسلمانان، آنها را دو به دو با یکدیگر برادر اعلام کرد. این کار در جهت ایجاد امت اسلامی بود. پیامبر، حضرت علی (ع) را به برادری خود برگزید.
- ۳۲- پیمان نامه سیاسی بین چه کسانی بسته شد؟ پیامبر لازم می دانست میان ساکنان مدینه اتحاد سیاسی برقرار شود. از این رو پیمان نامه ای تنظیم شد و مسلمانان و یهودیان متعهد شدند که به آن عمل کنند. تدوین و امضای این پیمان نامه، در واقع اعلام رسمی تأسیس حکومت اسلامی به رهبری پیامبر در شهر مدینه بود.

۳۳- آیا پیامبر برای کشورگشایی و به دست آوردن غنیمت اقدام به جنگ می کرد؟ چرا؟ خیر- در جنگ های اُحد و خندق این مسلمانان بودند که مورد حمله ی مشرکان قرار گرفتند و ناگزیر شدند از خود دفاع کنند. برخی جنگ ها نیز برای دفع تهدیدهای خطرناک دشمنان رخ داد، برای نمونه پس از آنکه برخی قبایل یهود پیمان شکنی کردند و با مشرکان علیه مسلمانان متحد شدند، پیامبر ناگزیر شد با آنان نبرد کند.

۳۴- پیامبر همواره پیروانش را در جنگ ها به چه چیز سفارش می کرد؟ به رعایت اصول اخلاقی و ارزش های انسانی در جنگ ها توصیه می نمود، او به ویژه سفارش می کرد با اسیران خوش رفتاری نمایند و از تخریب و غارت اموال مردم در جنگ پرهیز کنند. آن حضرت همچنین مراقب بود که مسلمانان همانند مشرکان رفتار کنند.

۳۵- چرا پیامبر به فرمانروایان کشورهای مختلف نامه نوشت و آنان را به اسلام دعوت کرد؟ از آنجایی که هدف دین اسلام هدایت همه ی مردم جهان است، پیامبر به فرمانروایان کشورهای مختلف از جمله ایران، روم و حبشه نامه نوشت و آنان را به اسلام دعوت کرد.

۳۶- پیامبر در واقعه ی غدیر خم چه کرد؟ پیامبر در حضور زائران خانه خدا دست علی(ع) را بالا برد و فرمود: ای مردم هر کس که من پیشوای او هستم، پس این علی پیشوای اوست. خداوند دوستداران او را دوست بدار و دشمنانش را دشمن باش.

- *- اسلام در در میان مردمی که در جهالت به سر می بردند ظهور کرد. (شبه جزیره عربستان)
- *- دو ایستگاه مهم تجاری بر سر راه جنوب به شمال شبه جزیره عربستان و به شمار می رفتند. (مکه - مدینه)
- *- اوضاع و شرایط اجتماعی و فرهنگی مردم عربستان در دوران پیش از بعثت به گونه ای بود که از آن به یاد می شود. (عصر جاهلیت)
- *- حضرت محمد (ص) در شهر به دنیا آمد.
- *- نخستین کسانی که به رسول خدا ایمان آوردند و بودند. (حضرت علی(ع) - حضرت خدیجه(س))
- *- نخستین شهیدان اسلام و بودند. (یاسر - سمیه)
- *- پس از تحریم پیامبر و یارانش به یکی از دره های اطراف مکه به نام پناه بردند. (شعب ابوطالب)
- *- نخستین اقدام مهم پیامبر پس از ورود به مدینه ایجاد بود. (مسجد)
- *- به برخی از جنگ های پیامبر و به برخی دیگر گفته می شد. (غزوه - سریه)

درس ۱۰ (از رحلت پیامبر تا قیام کربلا)

تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول -

- ۱- ماجرای سقیفه ی بنی ساعده چه بود؟ پس از رحلت پیامبر در حالی که علی(ع) و شماری از اصحاب مشغول خاک سپاری بودند تعدادی از انصار و مهاجرین در سقیفه بنی ساعده گرد آمدند و در پاره چانشینی پیامبر به گفتگو پرداختند. هر دو گروه پانادیده گرفتند و صیبت پیامبر در غدیر خم مدعی بودند که خلافت و چانشینی رسول خدا حق آنان است.
- ۲- ابوبکر چگونه به خلافت رسید؟ با توجه به اینکه از گذشته میان انصار رقابت و اختلاف وجود داشت، جمعی از حاضران در سقیفه، با ابوبکر که یکی از مهاجرین کهنسال بود بیعت کردند و بدین ترتیب وی به عنوان خلیفه اول شناخته شد.

- ۳- چرا حضرت علی (ع) در ابتدای خلافت ابوبکر سکوت کرد؟ گروهی از مسلمانان با یاد آوری خطبه پیامبر در غدیر، خواهان بیعت با علی (ع) بودند اما علی (ع) با سکوت خود مانع بروز تفرقه و درگیری میان مسلمانان شد تا اسلام پایدار بماند.
- ۴- ابوبکر چند سال خلافت کرد؟ و چه کسی را به جانشینی خود برگزید؟ ابوبکر حدود دو سال خلافت کرد و عمر بن خطاب را به جانشینی خود برگزید.
- ۵- عمر چند سال حکومت کرد و چه مناطقی را تصرف نمود؟ عمر در دوران ده ساله حکومت خود کار فتوحات را که از اواخر دوران خلافت ابوبکر آغاز شده بود با جدیت دنبال کرد. سپاهیان اعزامی از سوی عمر، علاوه بر بخش وسیعی از ایران، کشورهای سوریه، لبنان، فلسطین و مصر را نیز فتح کرد.
- ۶- عثمان چگونه به خلافت رسید و در زمان او اوضاع کشور چگونه بود؟ عثمان خلیفه سوم توسط شورای که عمر تعیین کرده بود به خلافت رسید. در زمان او بر خلاف دو خلیفه قبلی، زندگی تجملاتی و شیوه اشرافی رواج یافت و اطرافیان و کارگزاران خلیفه با ثروت به دست آمده از فتوحات به خوش گذرانی مشغول شدند.
- ۷- چرا عثمان بعضی از یاران نزدیک پیامبر را مجازات و تبعید می کرد؟ عثمان جمعی از صحابه و یاران نزدیک پیامبر مانند ابودر، عمار و مالک اشتر را به دلیل آنکه از او و اطرافیانش انتقاد می کردند، مجازات و تبعید کرد.
- ۸- عاقبت عثمان چه شد؟ عملکرد اطرافیان خلیفه سوم نارضایتی گروهی از مسلمانان را برانگیخت. آنان از نقاط مختلف به مدینه آمدند و اعتراض خود را نسبت به عملکرد عاملانش اعلام کردند. امام علی (ع) تلاش زیادی کرد که مخالفان را آرام کند و مانع بروز درگیری و خونریزی شود، اما سرانجام معترضان حشمکین به خانه خلیفه هجوم بردند و او را کشتند.
- ۹- امام علی (ع) در کجا به دنیا آمد و دوران کودکی او چگونه سپری شد؟ امام علی (ع) فرزند ابوطالب در کعبه به دنیا آمد. آن حضرت دوران کودکی و نوجوانی را در خانه ی حضرت محمد (ص) و تحت تربیت وی به سر برد.
- ۱۰- چه عاملی سبب شد که پیامبر بدون هیچ آسیبی مکه را به سوی مدینه ترک کند؟ شهادت و فداکاری علی (ع) و خوابیدن در بستر پیامبر سبب شد که پیامبر بدون هیچ آسیبی از مکه کان، مکه را به سوی مدینه ترک کند.
- ۱۱- در دوران خلافت سه خلیفه ی قبلی حضرت علی (ع) چه می کرد؟ آن حضرت علی (ع) به تفسیر قرآن ریال تربیت شاگردان و پاسخ گویی به سوالات دینی مردم می پرداخت. همچنین ایشان به عمران و آبادی و احداث نخستان ها توجه زیادی داشت.
- ۱۲- حضرت علی (ع) چگونه به خلافت رسید؟ پس از کشته شدن عثمان، مردم دریافتند که جامعه اسلامی بی سرپرست مانده است. بسیاری از مهاجرین و انصار خواهان بیعت با علی (ع) شدند، اما آن حضرت تمایلی به پذیرش خلافت نداشت. سرانجام با اصرار زیاد مردم، امام علی (ع) منصب خلافت را پذیرفت.
- ۱۳- چه عواملی موجب مخالفت و دشمنی ریاست طلبان و ثروت اندوزان با علی (ع) شد؟ و چه جنگ هایی را بر آن حضرت تحمیل کردند؟ اصرار علی (ع) بر عمل به قرآن و سنت پیامبر و اجرای عدالت موجب مخالفت و دشمنی ریاست طلبان شد. این گروه چون اطمینان یافتند که امام به دلخواه آنان عمل نخواهد کرد به قتل جویی پرداختند و سه جنگ جمل، صفین و نهروان را بر آنحضرت تحمیل کردند.
- ۱۴- جنگ جمل را توضیح دهید؟ از آنجا که امام علی (ع) هیچگونه تمایلی به جنگ و خونریزی میان مسلمانان نداشت، کوشید از طریق گفتگو و نصیحت بیعت شکنان و شورشیان را قانع کند که دست از تفرقه و آشوب بردارند اما شورشیان اقدام به جنگ کردند. امام در جنگ جمل شورشیان را شکست داد.
- ۱۵- جنگ صفین را توضیح دهید؟ در جنگ صفین امام علی (ع) به مقابله با سپاه معاویه رفت و آنها را ظالمین نامید. پایداری یاران علی (ع) به ویژه مالک اشتر آثار شکست را بر چهره ی سپاه ستمگر آشکار ساخت. اما در آخرین لحظات، نیرنگ عمر و عاص مانع پیروزی سپاهیان امام علی (ع) شد.
- ۱۶- چرا حضرت علی (ع) شهر کوفه را مرکز خلافت خود قرار داد؟ امام در ابتدای حکومت خود، برای دفع تهدیدات بیعت شکنان و دشمنان عدالت از مدینه رهسپار عراق شد و شهر کوفه را مرکز خلافت خود قرار داد.

۱۷- مهم ترین ویژگی ها و دستاوردهای حکومت حضرت علی (ع) را نام ببرید ؟ (۱- ساده زیستی و مقابله با اشرافی گری
۲- تأکید بر عدالت ۳- برگزیدن افراد صالح به حکومت ولایات ۴- مدارا با مخالفان)

۱۸- چرا امام حسن (ع) ناچار شد پیشنهاد صلح معاویه را بپذیرد ؟ بسیاری از یاران و سپاهیان آن حضرت تمایلی به نبرد نداشتند و فقط گروه اندکی آماده جهاد بودند. این در حالی بود که معاویه با وعده ی دادن پول و مقام ، بسیاری از روسای قبایل و حتی یاران نزدیک امام را فریب داده و جذب خود کرده بود .

۱۹- چه عاملی نقش مهمی در جلوگیری از شکست معاویه در جنگ صفین داشت ؟ معاویه سیاستمداری فریبکار بود و با دادن پول و مقام ، اشخاص با نفوذ و قدرتمند را جذب خود می کرد . عمروعاص یکی از این افراد بود ، او که به طمع دست یافتن به حکومت مصر به معاویه پیوسته بود ، نقش مهمی در جلوگیری از شکست معاویه در جنگ صفین داشت .

۲۰- زمینه های قیام امام حسین (ع) چه بود ؟ امام حسین (ع) سال ها در کنار پدرش امیرمؤمنان و پدربزرگش امام حسن (ع) در صحنه ی جهاد و مبارزه حاضر بود . آن حضرت پس از شهادت برادر ، با سخنرانی و نامه های افشاگرانه علیه حکومت ظالمانه ی معاویه مبارزه کرد . پس از مرگ معاویه ، پسرش یزید طبع وصیت او به خلافت رسید

۲۱- مردم کوفه پس از شنیدن خبر حرکت امام حسین (ع) به سوی مکه چه کردند ؟ با نوشتن نامه های فراوان ایشان را به آن شهر دعوت کردند . امام نخست اعتنایی به آن نامه ها نکرد ، اما با اصرار کوفیان ، پسر عموی خود مسلم بن عقیل را روانه ی آنجا کرد . پس از ورود مسلم به کوفه ، هزاران نفر با مسلم به نمایندگی از امام حسین بیعت کردند . امام پس از دریافت نامه مسلم عازم کوفه شد .

۲۲- عبدالله بن زیاد در شهر کوفه چه کرد ؟ عییدالله با ایجاد رعب و وحشت مردم را ترساند و مسلم بن عقیل را دستگیر کرد و به شهادت رساند . او سپس مردم کوفه را وادار کرد که آماده ی جنگ با امام حسین (ع) شوند .

۲۳- واقعه ی عاشورا را توضیح دهید ؟ سپاه یزید مانع رسیدن امام حسین و یارانش به کوفه شدند و کاروان آن حضرت را ناچار به توقف در سرزمین گرم و خشک کربلا (نینوا) نمودند . لشکریان یزید که تعدادشان بسیار زیاد بود ، امام حسین (ع) و یارانش را در محاصره و در روز عاشورا جنگ را آغاز کردند . امام و یارانش که مرگ در راه عقیده و ایمان را سعادت در سایه حکومت ستمگران را ننگ می دانستند شجاعانه جنگیدند و به شهادت رسیدند .

۲۴- امام حسین (ع) در وصیت نامه خویش در باره هدف قیام خود چه فرموده است ؟ هدف من اصلاح امت جدم رسول الله ، امر به معروف و نهی از منکر و پیاده کردن سیره ی رسول الله و پدرم علی بن ابیطالب است .

*- حضرت محمد (ص) در ۲۸ صفر سال هجری در وفات یافت . (۱۱ - مدینه)

*- حضرت علی (ع) حدود سال حکومت کرد . (۵ سال)

*- معاویه پسر ابوسفیان اعلام کرد در صورتی از علی (ع) اطاعت می کند که حکومت و به او واگذار شود . (شام - مصر)

*- پس از شهادت علی (ع) در رمضان سال هجری ، مردم شهر کوفه با بیعت کردند . (۲۱ - ۴۰ - امام حسن)

*- معاویه بعد از تحمیل صلح بر امام حسن (ع) در به خلافت نشست . (شام (سوریه))

*- معاویه فرزندش را به جانشینی خود انتخاب و خلافت را کرد . (یزید - مروثی)

*- یزید با شنیدن اخبار کوفه را که مردی سنگدل و خونریز بود به حکومت آنجا منصوب کرد . (عییدالله بن زیاد)

*- حضرت پس از شهادت امام حسین (ع) با سخنرانی های روشنگرانه اهداف قیام کربلا را بر همگان آشکار کرد . (زینب (س))

- ۱- اوضاع ایران در آستانه ی حمله اعراب مسلمان چگونه بود ؟ (۱- وقتی خسرو پرویز به دست پسر خود به قتل رسید ، رقابت و دشمنی در درون دربار ساسانی ، بیشتر شد ۲- شورش های فرماندهان و دخالت های آنها در رقابت سیاسی ، روحیه سپاهیان را تضعیف کرده و توان جنگی آنان را کاهش داده بود ۳- مردم به دلیل وجود نظام طبقاتی ، بی عدالتی و تبعیض های اجتماعی و مالیات های سنگین از حکومت ساسانیان ناراضی بودند ۴- بر اثر طغیان رودهای دجله و فرات زمین ها و مزارع حاصلخیز از بین رفت ۵- قحطی و شیوع بیماریهای طاعون و وبا اوضاع را بدتر کرد
- ۲- نبرد قادسیه را توضیح دهید ؟ ارتش ساسانی در نبرد قادسیه از سپاه مسلمانان که روحیه بالاتر و انگیزه بیشتری داشت شکست خورد . در این جنگ ، رستم فرخزاد فرمانده سپاه ساسانی کشته شد و مدتی بعد تیسفون پایتخت ساسانیان با گنجینه ای از غنائم به تسخیر اعراب درآمد .
- ۳- سلسله ی ساسانی چگونه سقوط کرد ؟ در نبردی که در نهاوند رخ داد ، ضربه نهایی بر پیکر ارتش ساسانی وارد شد ، به طوری که یزدگرد سوم ، آخرین پادشاه ساسانی ، دیگر نتوانست سپاهی را برای مقابله با اعراب مسلمان گردآوری کند . پس از جنگ نهاوند ، شهرها و ولایات ایران یکی پس از دیگری به تصرف اعراب درآمد . سرانجام با ورود اعراب به خراسان ، یزدگرد سوم به دست آسیابانی در مرو به قتل رسید و سلسله ساسانی پس از چهار صد سال فرمانروایی به پایان رسید .
- ۴- اوضاع ایران در دوره خلافت امویان (بنی امیه) چگونه بود ؟ (۱- امویان حکومت خود را بر پایه خشم و ظلم بنا نهادند ۲- اشراف و سران قبایل عرب ، بر بیشتر ولایات ایران حکومت می کردند ۳- بنی امیه به قوم و نَسَب خود ، فخر فروشی می کردند و قوم عرب را برتر و شریف تر از سایر اقوام می پنداشتند ۴- اقوام غیر عرب از جمله ایرانیان مورد تحقیر و توهین قرار می گرفتند ۵- ایرانیان اجازه نداشتند مقام و منصب های مهم مانند حکومت ولایات یا فرماندهی سپاه را عهده دار شوند .
- ۵- در دوران بنی امیه کدام امامان به شهادت رسیدند ؟ در دوران بنی امیه علاوه بر امام حسن و امام حسین (ع) ، امام سجّاد و امام محمد باقر (ع) نیز به شهادت رسیدند .
- ۶- چرا مردم ایران به مبارزه و مخالفت با حکومت اموی پرداختند ؟ مردم ایران که از ظلم و ستم و قوم گرایی امویان به ستوه آمده بودند از هر فرصتی برای مخالفت و مبارزه با حکومت اموی استفاده می کردند . ایرانیان در بسیاری از قیام ها و شورش هایی که علیه امویان به وقوع پیوست حضور موثری داشتند . وقتی مختار ثقفی در کوفه به خونخواهی امام حسین و یارانش قیام کرد ایرانیان به او پیوستند .
- ۷- عباسیان چگونه به قدرت رسیدند ؟ در اواخر حکومت اموی آنها نمایندگان را به نقاط مختلف ایران از جمله خراسان فرستادند و مردم را به قیام علیه بنی امیه و حکومت یکی از افراد خاندان پیامبر (ص) دعوت کردند ، اما نمی گفتند منظورشان از آن فرد چه کسی است . ایرانیان مسلمان به ویژه خراسانیان دعوت عباسیان را پذیرفتند و سرانجام ابومسلم سردار ایرانی در خراسان قیام کرد و موفق شد امویان را شکست و سقّاح از خاندان عباسیان را به خلافت برساند .
- ۸- اقدامات منصور عباسی را بنویسید ؟ (۱- شهر بغداد را بنا کرد و آن را مرکز خلافت عباسیان قرار داد ۲- به شهادت رساندن امامان شیعه ۳- به قتل رساندن ابومسلم خراسانی
- ۹- کدام خلفای عباسی امامان شیعه را به زندان انداختند و به شهادت رساندند؟ منصور ، هارون الرشید ، متوکل
- ۱۰- آیا خلفای عباسی از ایرانیان در اداره حکومت استفاده می کردند ؟ توضیح دهید ؟ بلی - خلفای عباسی بر خلاف امویان از ایرانیان در سمت های مهمی چون وزارت و فرماندهی سپاه و حکومت شهرها ، استفاده می کردند . البته بسیاری از ایرانیانی که به خدمت خلافت عباسی در آمدند ، سرنوشتی تلخ و ناگوار داشتند ، چنانکه منصور ناچوانمردانه ابومسلم خراسانی را به قتل رساند .
- ۱۱- بومیان چه کسانی بودند ؟ بومیان از خاندان های مشهور ایرانی بودند که در زمان خلافت هارون عهده دار وزارت و حکومت ولایات شدند و نفوذ و قدرت فراوان کسب کردند . خلیفه ناگهان بر آنان خشم گرفت و دستور داد آنها را از قدرت برکنار و زندانی کند و به قتل برسانند .
- ۱۲- نخستین ایرانی که در مدینه به حضور پیامبر رسید و به اسلام مشرف شد چه کسی بود ؟ توضیح دهید ؟ سلمان فارسی بود سلمان در جنگ احزاب (خندق) حضور داشت و پیشنهاد کرد برای دفاع از شهر مدینه در مقابل حمله ی مشرکان ، خندقی حفر شود . پیامبر در باره او فرمود سلمان از اهل بیت ماست .

۱۳- از جمله یاران با وفای حضرت علی (ع) چه کسانی بودند؟ سلمان-مقداد-ابوذر-عمار

۱۴- ایرانیان چگونه به دین اسلام گرایش پیدا کردند؟ پس از آنکه اعراب مسلمان به ایران آمدند، مردم ایران به تدریج با دین اسلام آشنا شدند. ایرانیان پس از درک پیام اسلام، داوطلبانه آن دین را پذیرفتند. پیام اسلام پرابری و برادری بود. این پیام برای مردم ایران که از امتیاز طبقاتی اشراف ناخشنود بودند، جذابیت فراوانی داشت. علاوه بر آن، اخلاق و رفتار پیامبر و امامان شیعه، نقش مهمی در علاقه مندی ایرانیان به دین اسلام داشت.

۱۵- چرا ایرانیان علاقه و ارادت خاصی به حضرت علی (ع) و فرزندانش پیدا کردند؟ چون امام علی (ع) در دوران حکومت خود هیچ برتری و امتیازی برای اعراب، نسبت به غیر اعراب در نظر نمی گرفت.

۱۶- حضور کدام امامان بزرگوار در ایران، تأثیر زیادی بر توجه و گرایش مردم ایران به دین اسلام گذاشت؟ امام رضا (ع) و خواهرش حضرت معصومه (س) و برادرش حضرت شاه چراغ.

- *- ارتش ساسانی در نبرد از سپاه مسلمانان شکست خورد. (قادسیه)
- *- در زمان خلافت بخش اعظم ایران به دست اعراب مسلمان فتح شد. (عمر)
- *- در جنگ قادسیه فرمانده سپاه ساسانی کشته شد. (رستم فرخزاد)
- *- در نبرد یزدگرد سوم نتوانست سپاهی را برای مقابله با اعراب مسلمان گردآوری کند. (نهوند)
- *- مرکز خلافت امویان در شهر بود. (شام دمشق)
- *- ابومسلم موفق شد امویان را شکست دهد و از خاندان عباسیان را به خلافت برساند. (سفاح)
- *- منصور عباسی شهر را بنا کرد و آن شهر را مرکز خلافت عباسیان قرار داد. (بغداد)
- *- منصور عباسی ناجوانمردانه را به قتل رساند. (ابومسلم خراسانی)

درس ۱۲ (عصر طلایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- چه عاملی نقش و سهم زیادی در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی داشت؟ خلافت عباسیان پس از یک قرن ضعیف شدند. (از این رو شرایط مناسبی برای تشکیل سلسله های ایرانی به وجود آمد. این سلسله ها نقش و سهم زیادی در رونق و شکوفایی تمدن ایرانی-اسلامی داشت.)

۲- مهم ترین سلسله های ایرانی که در فاصله ی قرن های سوم تا پنجم هجری بر بخش های ایران حکومت می کردند چه نام داشتند؟ طاهریان - صفاریان - علویان - سامانیان - آل پویه

۳- رابطه سلسله های طاهریان و سامانیان با خلفای عباسی چگونه بود؟ (این سلسله ها با فرمان خلفای عباسی به قدرت رسیدند و با تأیید آنها به حکومت خود ادامه دادند. این دو سلسله روابطی دوستانه با خلافت عباسیان برقرار کردند و امیران این سلسله ها معمولاً نسبت به خلفا اظهار وفاداری و فرمانبرداری می کردند. البته طاهریان و سامانیان در اداره امور قلمرو خود مستقل بودند و اجازه نمی دادند نمایندگان خلیفه در امور داخلی آنان دخالت کنند.)

۳- بنیانگذار کدام سلسله ها بدون اجازه خلفای عباسی حکومت خود را بر پا کردند؟ صفاریان - علویان طبرستان - آل پویه

۴- روابط صفاریان با خلفای عباسی چگونه بود؟ و اقدامات یعقوب لیث را بنویسید؟ روابط صفاریان با خلافت عباسی، خصمانه بود یعقوب لیث صفاری علاوه بر آنکه حکومت طاهریان را برانداخت، به عراق لشکر کشی کرد و قصد داشت بغداد را تصرف کند، اما از سپاه خلیفه شکست خورد. او در فکر چیران این شکست بود اما بیماری و مرگ فرصت جنگی دیگر را با خلیفه به وی نداد.

۵- چرا خلفای عباسی دشمن علویان طبرستان بودند؟ زیرا علویان پیرو مذهب شیعه بودند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی شناختند و از آنان اطاعت نمی کردند.

۶- رابطه سلسله آل بویه با عباسیان چگونه بود؟ رابطه سلسله آل بویه با عباسیان به گونه ای دیگر بود. چون آل بویه بغداد را تصرف کردند و خلفای عباسی را تحت نفوذ و سلطه ی خود گرفتند.

۷- آل بویه پیرو چه مذهبی بودند و در دوران حکومت آنها چه چیز مورد توجه قرار گرفت؟ آل بویه پیرو مذهب شیعه بودند. در دوران حکومت آنها معارف و فرهنگ شیعه در ایران مورد توجه قرار گرفت و گسترش یافت.

۸- به دستور فرمانروایان آل بویه چه کارهایی انجام شد؟ به دستور فرمانروایان آل بویه به خصوص عضدالدوله که مشهورترین فرمانروای آل بویه بود، حرم مطهر امامان در نجف، کربلا و کاظمین بازسازی شد و مراسم روز عید غدیر و مجالس سوگواری امام حسین (ع) با شکوه برگزار شد.

۹- ایرانیان مسلمان در تأسیس و گسترش کدام علوم پیشگام بودند؟ معارف اسلامی، علوم انسانی، هنر و ادبیات.

۱۰- اقدامات مهم علمی و فرهنگی ایرانیان در قرون نخست هجری چه بود؟ (۱- تدوین کتابها در رشته معارف اسلامی ۲- درخشش دانشمندان مسلمان ایرانی در رشته های مختلف ۳- تدوین قواعد صرف و نحو و دستور زبانی و ادبیات عربی ۴- انتقال بخشی از میراث ادبی و تاریخی ایران باستان به جامعه اسلامی بود.

۱۱- کدام سلسله های ایرانی نقش چشمگیری در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی داشتند؟ چرا؟ سلسله های ایرانی به خصوص سامانیان و آل بویه - زیرا پیشتر فرمانروایان این سلسله ها به علم و ادب علاقه مند بودند و برای عالمان، دانشمندان و ادیبان، ارزش و احترام فراوانی قائل می شدند.

۱۲- کدام وزیران سامانی در شمار عالمان و ادیبان نامدار قرار داشتند؟ خاندان چیهانی و خاندان پلعمی (وزیران سامانیان).

۱۳- شاعران معروف دوره ی سامانی چه نام داشتند؟ رودکی پدر شعر فارسی و فردوسی.

۱۴- کدام آرامگاه ها جلوه ی شکوهمند میراث معماری ایرانی - اسلامی به شمار می روند؟ آرامگاه امیر اسماعیل سامانی در بخارا و آرامگاه قاپوس و شمشگیر در گنبد قاپوس

- * بنیانگذار سلسله طاهریان به فرمان مأمون به حکومت خراسان منصوب شد. (طاهر ذوالیمینین)
- * موسس سلسله سامانیان با تأیید خلیفه عباسی به حکومت رسید. (امیر اسماعیل سامانی)
- * موسس سلسله ی صفاریان با پشتیبانی مردم سیستان به خصوص گروه به قدرت رسید. (یعقوب لیث - عیاران)
- * آل بویه پیرو مذهب بودند. (شیعه)
- * مشهورترین فرمانروای آل بویه نام داشت. (عضدالدوله)
- * از نخستین جلوه های مهم معماری ایرانی - اسلامی بودند. (مساجد)

علیرضا اسماعیلی

به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقیست

سال تحصیلی ۹۴-۹۳

دبیرستان شهید حشمتی (شاهد) (دوره اول متوسطه)

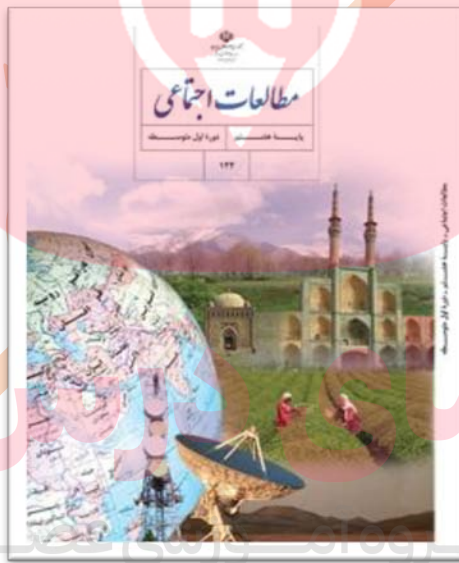
به نام خدا

مجموعه سوال و جواب مطالعات اجتماعی

هشتم

درس ۱۲ تا ۲۴ (نوبت دوم) همراه با پاسخ
(دوره اول متوسطه)

قابل استفاده دبیران و دانش آموزان

www.دوره اول متوسطه.ir

تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

Alirezaesmaeli1347.blogfa.com

- ۱- غزنویان چرا به این نام مشهور شدند؟ غزنویان دودمانی ترک تبار بودند که چون حکومت خود را از شهر غزنین (غزنی) آغاز کردند به این نام مشهور شدند.
- ۲- محمود غزنوی چگونه به حکومت رسید؟ ه نگامی که حکومت سامانیان به نهایت ضعف و ناتوانی رسید، محمود غزنوی که حاکم غزنی بود، خراسان را تصرف کرد. خلیفه عباسی نیز حکومت او را به رسمیت شناخت.
- ۳- چرا سلطان محمود غزنوی در اغلب جنگ هایش پیروز می شد؟ سلطان محمود غزنوی به پشتوانه ی سپاه نیرومند خود در اغلب جنگ ها، پیروزی هایی به دست آورد و قلمرو خود را تا دری در مرکز ایران گسترش داد.
- ۴- سلطان محمود به چه جهت در تاریخ شهرت یافت؟ چندین بار به هندوستان لشکر کشی کرد و به همین سبب در تاریخ شهرت یافت.
- ۵- بهانه محمود غزنوی از لشکر کشی هایش به هند چه بود؟ اگر چه این لشکر کشی ها به پنهان ی رواج اسلام صورت می گرفت اما در اصل به طمع ثروت هنگفتی بود که در این کشور وجود داشت.
- ۶- نتیجه ی لشکر کشی های محمود غزنوی به هند چه بود؟ وی در این لشکر کشی ها مناطقی از هندوستان را تصرف نمود و معبد سومات را خراب کرد. او اسپران زیادی را با خود به سرزمین های دیگر برد و ثروت ها و غنائم زیادی به دست آورد که بخشی را به خلیفه پیشکش کرد.
- ۷- پس از سلطان محمود چه کسی به حکومت رسید و سرانجامش چه شد؟ پسرش سلطان مسعود حکومت را به دست گرفت. اگر چه سلطان مسعود فرمانروایی بی باک و جسور بود اما تدبیر پدر را نداشت. او از سلجوقیان شکست خورد و مدتی بعد توسط سپاهیان شورشی خود به قتل رسید.
- ۸- رابطه ی حکومت غزنویان با خلفای عباسی چگونه بود؟ رابطه دوستانه بود و سلاطین غزنوی به ویژه سلطان محمود، خود را مطیع و تابع خلافت عباسی می دانستند.
- ۹- سلجوقیان چه کسانی بودند؟ طایفه ای از ترکان بودند که پس از پذیرش اسلام به ماوراءالنهر مهاجرت کردند.
- ۱۰- طغرل که بود؟ یکی از نوادگان سلجوق (جد سلجوقیان) به نام طغرل پس از شکست سلطان مسعود غزنوی، در نیشابور بر تخت نشست.
- ۱۱- طغرل پس از رسیدن به حکومت چه کرد؟ او پس از تسخیر مناطق مختلف ایران به بغداد رفت و حکومت شیعه مذهب آل بویه را برانداخت و سپس خطری را که از جانب خلافت فاطمی مصر متوجه خلافت عباسی بود از میان برداشت.
- ۱۲- چرا خلیفه به طغرل لقب سلطان رکن الدین داد؟ به دلیل اقدامات طغرل (از میان برداشتن خلافت فاطمی مصر - برانداختن حکومت آل بویه) به او این لقب را داد و حکومت او را بر ایران و عراق تأیید کرد.
- ۱۳- اقدامات آلب ارسلان را بنویسید؟ او برادرزاده و جانشین طغرل بود و توانست با راهنمایی خواجه نظام الملک وزیر، رقیبان داخلی را سرکوب کند و بر قدرت و استحکام حکومت سلجوقی بیفزاید. آلب ارسلان همچنین به ارمنستان و گرجستان لشکر کشی کرد.
- ۱۴- آلب ارسلان در نبرد ملازگرد چه کرد؟ او در نبرد ملازگرد رومیان را شکست سختی داد و امپراتور روم شرقی را به اسارت گرفت. در نتیجه ی این پیروزی، بخش های وسیعی از آسیای صغیر به تصرف سپاهیان سلجوقی در آمد.
- ۱۵- ملکشاه که بود و چه کرد؟ پسر آلب ارسلان از دیگر پادشاهان مشهور سلجوقی بود. وی مناطقی از ماوراءالنهر و شام را فتح کرد و حکومت سلجوقیان در دوره او به اوج قدرت رسید. به طوری که در آن دوره، محدوده جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان برابری می کرد و از ماوراءالنهر در شرق تا دریای مدیترانه در غرب گسترش یافته بود.
- ۱۶- تجزیه و فروپاشی سلجوقیان چگونه صورت گرفت؟ پس از مرگ ملکشاه، شاهزادگان و فرماندهان نظامی برای رسیدن به تاج و تخت به جان یکدیگر افتادند و این اختلافات تا سقوط سلجوقیان ادامه پیدا کرد.
- ۱۷- سرزمین خوارزم در کجا بود و به پادشاهان آن چه می گفتند؟ خوارزم ناحیه ای حاصلخیز و آباد در جنوب دریای خوارزم (آرال) بود و از عهد باستان به شاهان آنجا، خوارزمشاه می گفتند.

۱۸- خوارزمشاهیان چگونه توانستند بر بخش های زیادی از ایران پیروز شوند؟ خوارزمشاهیان نخست دست نشانده ی سلجوقیان بودند اما وقتی حکومت سلجوقی ضعیف شد، آنها از فرمانبری سرپیچی کردند و سرانجام یکی از فرمانروایان خوارزم آخرین سلطان سلجوقی را شکست داد و بر بخش های زیادی از ایران چیره شد.

۱۹- چرا پایه های حکومت خوارزمشاهیان چندان محکم نبود؟ زیرا از یک سو خلیفه ی عباسی فرمانروایی آنها را به رسمیت نمی شناخت و از سوی دیگر، تسلطی بر فرمانروایان محلی نداشتند.

۲۰- چرا در بین سه سلسله ی ترک تبار، سلجوقیان اهمیت بیشتری در تاریخ ایران داشتند؟ زیرا محدوده ی جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان پراپری می کرد و از ماوراءالنهر در شرق تا دریای مدیترانه در غرب گسترش یافته بود.

*- قدرت و حکومت غزنویان بر استوار بود .

*- برادرزاده و جانشین طغرل بود .

*- در زمان ملکشاه پایتخت شهر بود .

(نیروی نظامی)

(آلب ارسلان)

(اصفهان)

درس ۱۴ (میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقی)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- چرا سلجوقیان در میان سه سلسله ترک تبار از اهمیت بیشتری برخوردار بودند؟ سلجوقیان هم به سبب تأثیری که در تحولات ایران و سایر سرزمین های اسلامی و هم به سبب وسعت قلمروشان، اهمیت بیشتری داشتند.

۲- سلجوقیان تشکیلات حکومت خود را چگونه پایه گذاری کردند؟ سلجوقیان تشکیلات اداری و حکومتی خود را بر اساس تشکیلاتی که از سامانیان و غزنویان به جای مانده بود، پایه گذاری کردند. البته تشکیلات آن دوره ها نیز بر گرفته از نظام اداری و حکومتی ایران باستان بود و در هر دوره تغییری نیز در آن پدید می آمد.

۳- در دوره سلجوقیان سلاطین برای مشروعیت بخشیدن به حکومت خود چه می کردند؟ سعی می کردند خود را مطیع و پشتیبان دستگاه خلافت نشان دهند.

۴- سلاطین در دوره سلجوقیان چگونه بر مردم حکومت می کردند؟ با ظلم و خودکامگی حکومت می کردند و منتقدان و مخالفان خود را به سختی مجازات می کردند. سلاطین زندگی پر تجملی داشتند و صاحب املاک و ثروت زیادی بودند.

۵- حکومت سلجوقی قدرت و عظمت خود را چگونه به دست آورده بود؟ با سیاست و کفایت وزیران ایرانی به دست آورده بود.

۶- چرا سلجوقیان ناگزیر بودند برای اداره قلمرو خود از وزیران ایرانی استفاده کنند؟ سلجوقیان مردمانی گله دار و بیابان گرد بودند که با زور شمشیر، امور سیاسی و نظامی را در اختیار گرفتند، آنها از شهرنشینی و کشورداری بی خبر بودند و برای اداره قلمرو پنهان خود ناگزیر شدند از وزیران ایرانی استفاده کنند.

۷- عمیدالملک کندی که بود؟ وزیر سلطان طغرل بود که نقشی مؤثر در موفقیت های او داشت.

۸- خواجه نظام الملک که بود؟ وزیر آلب ارسلان و ملکشاه بود، او چنان قدرت و نفوذی داشت که کمتر کاری بدون صلاحدید و مشورت او انجام می گرفت.

۹- در دوره سلجوقیان وزیران ایرانی چه نقشی در اداره امپراتوری سلجوقی داشتند؟ در نتیجه تدبیر و مدیریت این وزیران، اوضاع اقتصادی و فرهنگی بهتر شد و کشاورزی، بازرگانی، صنعت، هنر و معماری رشد زیادی کرد.

۱۰- یکی از وظایف مهم وزیران در دوره سلجوقی را بنویسید.؟ تنظیم رابطه ی سلطان با خلیفه و دیگر فرمانروایان

۱۱- دوره سلجوقیان از چه نظر در تاریخ ایران از دوره های برجسته محسوب می شود؟ از نظر گسترش دانش و هنر و ادب.

۱۲- چرا مدارس نظامیه به این نام معروف شدند؟ و این مدارس در کدام شهرها بنا شدند؟ خواجه نظام الملک مدارس در شهرهای مختلف بنیان گذاشت که همگی آنها نظامیه خوانده می شدند و مهم ترین آنها نظامیه های نیشاپور، اصفهان و بغداد بودند.

۱۳- مدارس نظامیه چه ویژگی هایی داشتند؟ در مدارس نظامیه به مدرسان، مدیران و کارکنان نظامیه ها، حقوق پرداخت می شد. این مدارس مقررات خاصی داشتند و استادان و شاگردان با دقت خاصی کزینش می شدند و رقابت شدیدی برای رسیدن به مقام استادی در این مدارس وجود داشت.

۱۴- چه عاملی موجب رواج زبان فارسی در هندوستان شد؟ لشکرکشی های محمود غزنوی و چانشینانش به هندوستان، موجب رواج فارسی در زبان فارسی در آن دیار شد.

۱۵- در ابتدای دوره سلجوقی، نامه ها و فرمان های حکومتی به چه زبانی بود؟ نامه ها و فرمان های حکومتی و دفتربندی های دیوانی از عربی به فارسی تغییر کرد. به دنبال آن تعداد بیشتری از مورخان و دانشمندان علاقه مند به نوشتن کتاب های خود به زبان فارسی شدند.

۱۶- چرا در دوره سلجوقی شهر و شهرنشینی گسترش یافت؟ به سبب آرامش و رونق بازرگانی.

۱۷- پایتخت های سلجوقیان را نام ببرید؟ ری، نیشابور و اصفهان که پایتخت های سلجوقیان بودند از شهرهای آباد آن دوره محسوب می شدند.

۱۸- در دوره سلجوقی ایرانیان چه ابتکار خاصی در ساختن مساجد به کار می بردند؟ در ساختن مساجد ایرانی ابتکار خاصی به کار رفت و حیاط و چهار ایوان اطراف آن معمول گردید. در ساختن انواع گنبدها، برج ها و مناره ها، کاروانسراها و مدارس نیز الگوهای جدیدی در معماری به کار گرفته شد.

۱۹- نمونه هایی از جلوه های مهم هنر دوره سلجوقی را بنویسید؟ ساختن ظروف سفالین لعاب دار و بدون لعاب و ظروف زرین قام یا طلایی که با نقش و نگارهای مختلف تزئین شده از جلوه های مهم هنر دوره سلجوقی بود.

۲۰- کدام یک از هنرهای ایرانی در دوره سلجوقی گسترش یافت؟ فلز کاری، خوشنویسی، تذهیب و ساختن جلد کتاب از چرم و نقش انداختن بر روی آن نیز گسترش یافته بود.

*- در رأس حکومت سلجوقی قرار داشت. (سلطان)

*- از مهم ترین مقام های که در عهد سلجوقیان وجود داشت، مقام بود. (وزارت)

*- عالم بزرگ ایرانی به نام از استادان نظامیه بود. (امام محمد غزالی)

*- شاعر معروف ایرانی به نام از دانش آموختگان مدارس نظامیه بود. (سعدی)

*- بزرگ ترین مرکز علمی، ادبی و مذهبی در دوره سلجوقی بود. (خراسان)

*- در قرن پنجم و ششم هجری، زبان که زبان بود نیز در ایران رواج پیدا کرد. (ترکی - فرمانروایان)

*- در قرن پنجم تا هفتم هجری، آجر کاری و در بناها به اوج زیبایی و شکوفایی رسید. (کاشی کاری)

*- از ابتکارات مهم معماران ایرانی برای تزئین بناها بود. (کاشی کاری)

درس ۱۵ (حمله چنگیز و تیمور به ایران)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی ه شتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- مغولان از چه اقوامی بودند و در کجا می زیستند؟ مغولان از اقوام پیاپیانگودی بودند که در سرزمین مغولستان واقع در شمال چین و جنوب سیبری می زیستند.

۲- شیوه ی زندگی مردمان مغولستان چگونه بود؟ آب و هوای سرد و خشک منطقه، موجب شده بود که آنها شیوه ی زندگی کوچ نشینی و دامداری را برگزینند.

۳- چرا قبایل مغول به غارت یکدیگر و همسایگان روی آوردند؟ قبایل مغول تا پیش از چنگیز خان پراکنده بودند و حکومتی نداشتند. این قبایل به سبب افزایش جمعیت و کمبود مراتع ناگزیر بودند برای تأمین زندگی، به غارت یکدیگر و همسایگان روی آوردند.

۴- چنگیز که بود و چه کرد؟ چنگیز رئیس یکی از قبایل مغول بود که قبایله های مغول را زیر فرمان خود درآورد و حکومتی نیرومند تشکیل داد و برای اداره ی آن کشور، مجموعه قوانینی را با عنوان یاسای چنگیزی تدوین کرد و به اجرا گذاشت.

- ۵- یکی از اصول مهم یاسای چنگیزی چه بود؟ آن بود کسانی که خود را تسلیم سپاه مغول می کردند، از قتل و غارت در امان بودند، اما آنان که مقاومت می کردند، باید قتل عام و غارت می شدند.
- ۶- چنگیز چگونه فردی بود؟ چنگیز در فنون رزمی مهارت کامل داشت و در حيله های جنگی استاد بود. وی، مردی پی رحم بود و سربازان و حتی فرزندانش باید بدون چون و چرا فرمانش را اجرا می کردند.
- ۷- مغولان پس از آنکه متحد و قدرتمند شدند به چه فکری افتادند؟ به فکر حمله به سرزمین های آباد و تصاحب ثروت آنها افتادند. آنها نخست به چین حمله و شهر تروتمند پکن را تسخیر و غارت کردند.
- ۸- مغولان چگونه به مرزهای ایران نزدیک شدند؟ مغولان با فتح سرزمین هایی در غرب مغولستان، به مرزهای ایران نزدیک شدند.
- ۹- بهانه ی چنگیز خان برای حمله به ایران چه بود؟ در زمان سلطان محمد خوارزمشاه وقتی اعضای یک کاروان تجاری مغول به یکی از شهرهای ایران آمده بودند، به دستور حاکم آن شهر به جرم جاسوسی دستگیر و کشته شدند. چنگیز خان این موضوع را بهانه قرار داد و با لشکری عظیم به ایران هجوم آورد.
- ۱۰- سلطان محمد خوارزمشاه در مقابل مغولان چه کرد؟ سلطان محمد به مقابله شتافت، اما در همان برخورد اول با سپاه مغول، چنان دچار بیم و هراس شد که فرار کرد. فرار او، روحیه ی سپاهیان و مردم را ضعیف کرد.
- ۱۱- سلطان جلال الدین خوارزمشاه در مقابل مغولان چرا نتوانست کاری از پیش ببرد؟ او در یک جنگ پر مغولان پیروز شد اما به دلیل اختلافات و درگیری های داخلی، کاری از پیش نبرد. در آن شرایط حساس، برخی از سرداران و حاکمان معطلی و نیز خلیفه ی عباسی نه تنها جلال الدین را یاری نکردند، بلکه با وی درگیر جنگ شدند.
- ۱۲- نتیجه ی حمله ی چنگیز خان به ایران چه بود؟ بر اثر این هجوم، بسیاری از ایرانیان جان باختند و تعداد زیادی به اسارت درآمدند یا آواره شدند. ترس و وحشت سراسر ایران را فراگرفت و مردم دچار سرخوردگی شدند. از این رو میل به گوشه گیری و دوری از اجتماع در جامعه رواج یافت. شهرها و آبادی های زیادی را ویران کردند و آسیب فراوانی به مزارع کشاورزی و قنات ها وارد آوردند. مغولان همچنین مساجد و کتابخانه ها را خراب کردند و کتاب ها را سوزاندند.
- ۱۳- هلاکو خان که بود؟ اقدامات او را بنویسید؟ هلاکو خان نوه ی چنگیز بود. او مأمور شد قتلحان مغول را در ایران و دیگر بخش های جهان اسلام کند. اقدامات او: ۱- اسماعیلیان ایران را از بین برد و قلعه های آنان را تسخیر کرد ۲- با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه، خلافت عباسی را برانداخت.
- ۱۴- اوضاع ایران در دوران فرمانروایی سلسله ی ایلخانان چگونه بود؟ ایران از نظر سیاسی یکپارچه و متحد شد و حکام و سرداران معطلی تحت حاکمیت و سلطه ی مغولان، قرار گرفتند. حکومت ایلخانان با سایر حکومت های مغولی در آسیا و دولت های اروپایی ارتباط برقرار کرد.
- ۱۵- پس از مرگ آخرین ایلخان مغول (ابوسعید) حکومت ایلخانان دچار چه وضعیتی شد؟ حکومت ایلخانان فروپاشید. ایران یک بار دیگر گرفتار هرج و مرج، آشوب، جنگ و قتل و غارت های بی حساب شد، یکپارچگی و اتحاد سیاسی کشور ما از بین رفت و حاکمان معطلی و سرداران مغول و غیر مغول، هر کدام به بخشی از آن مسلط شدند و با یکدیگر به رقابت و ستیز برخاستند.
- ۱۶- همزمان با فروپاشی حکومت ایلخانان، چه عواملی موجب بروز قیام های مردمی شد؟ بی عدالتی و ستمگری حاکمان معطلی، خشم و نارضایتی مردم را برانگیخت و موجب بروز قیام های مردمی در گوشه و کنار ایران شدند.
- ۱۷- قیام سربداران از کجا و بر اثر تعلیمات چه کسانی آغاز شد؟ از روستای باشتین در سبزوار آغاز شد. مردم سبزوار در آن زمان بر اثر تعلیمات شیخ خلیفه و شیخ حسن چوری آماده ی مقابله با ظلم و ظالمان شده بودند.
- ۱۸- حکومت سربداران چگونه تأسیس شد؟ ساکنان روستای باشتین که از زیاده خواهی و گستاخی مأموران حاکم مغولی خراسان به ستوه آمده بودند، به پا خاستند و مأموران مغول را مجازات کردند. آنان سپس با شعار سر به دار می دهیم، تن به ذلت نمی دهیم، سپاه حاکم مغول را در آن ولایت شکست دادند. قیام به سرعت گسترش یافت و سربداران پس از تصرف شهر سبزوار، حکومت خود را تأسیس کردند.
- ۱۹- تیمور که بود و چه کرد؟ تیمور گورکانی یکی از فاتحان مشهور در تاریخ است که بخش وسیعی از آسیا را فتح کرد و امپراتوری تیموری را بنیان گذاشت. او خود را از خاندان چنگیز می دانست. تیمور در پی رحمی و خونریزی دست کمی از چنگیز خان مغول نداشت.

۲۰- تیمور پس از تسلط بر ماوراء النهر چه کرد؟ با سوء استفاده از اوضاع پریشانی و آشفتگی ایران که بر هر گوشه‌ی آن خانی و سرداری حکومت می‌کرد، چندین مرتبه به کشور ما یورش آورد. یورش‌های تیمور نیز همچون هجوم چنگیز، آسیب و صدمات فراوانی به مردم ایران وارد کرد. در چریان این یورش‌ها، عده‌ی زیادی تلف شدند و اموال و دارایی مردم غارت گردید.

۲۱- شاهرخ که بود و چه کرد؟ شاهرخ پسر تیمور، بر رقیبان خود برتری یافت و موفق شد بخش وسیعی از ایران را تحت تسلط خود درآورد.

* - مغولان در زمان به ایران هجوم آوردند . (خوارزمشاهیان)

* - هجوم هولناک یکی از فجایع تاریخ ایران بود . (چنگیز)

* - هلاکوخان پس از نابودی خلافت عباسی ، حکومت را تأسیس کرد . (ایلخانان)

* - حکومت سربداران ، پشتیبان مذهب بود . (شیعه)

* - حکومت سربداران پس از یورش به ایران از بین رفت . (تیمور)

* - پایتخت تیمور شهر بود . (سمرقند)

* - امپراتوری تیمور از مرزهای تا گسترش یافته بود . (چین - شام)

* - حکومت تیموریان سرانجام با ظهور حکومت در ایران از میان رفت . (صفویان)

(پیروزی فرهنگ پرشمشیر)

درس ۱۶

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- پس از هجوم مغولان به ایران چه کسانی با به جان خریدن خطرهای زیاد به مغولان نزدیک شدند؟ دانشمندان و بزرگان ایرانی .

۲- چرا پس از هجوم مغولان ، بزرگان و دانشمندان ایرانی به مغولان نزدیک شدند ؟ آنها می‌کوشیدند که خوی خشن و ویرانگر پیاپیانگردان مغول را مهار کنند و مانع خونریزی بیشتر شوند. بزرگان ایرانی همچنین تلاش می‌کردند که مغولان را با فرهنگ و تمدن ایرانی- اسلامی آشنا کنند و راه و رسم کشورداری را به آنان بیاموزند .

۳- خواجه نصیرالدین طوسی که بود ؟ یکی از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی بود که به عنوان مشاور هلاکوخان احترام بسیار یافت . او در چریان لشکرکشی هلاکو ، تلاش زیادی برای حفظ جان مردم و کاهش قتل و غارت‌های مغولان کرد .

۴- رصدخانه مراغه به همت چه کسی و به چه منظوری ساخته شد ؟ به همت خواجه نصیرالدین طوسی و تشویق هلاکو ساخته شد . این رصدخانه تبدیل به یک مرکز علمی و تحقیقاتی عظیم شد که منجمان و دانشمندان زیادی در آن فعالیت می‌کردند. رصدخانه مراغه به وسایل اخترشناسی و کتابخانه بزرگی مجهز بود .

۵- خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی که بود و چه کرد ؟ یکی از سیاستمداران و دانشمندان نامدار ایرانی در دوره مغول ، خواجه رشیدالدین فضل الله بود که خدمات فرهنگی و اجتماعی فراوانی انجام داد و او به عنوان پزشک به دربار ایلخان راه یافت و علاقه بسیاری به عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه داشت .

۶- بنای ربع رشیدی به همت چه کسی ، چگونه و در کجا تأسیس شد؟ خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی در تبریز بود که شامل موسسات مختلف مانند مسجد ، مدرسه ، بیمارستان ، خانقاه و کتابخانه می‌شد .

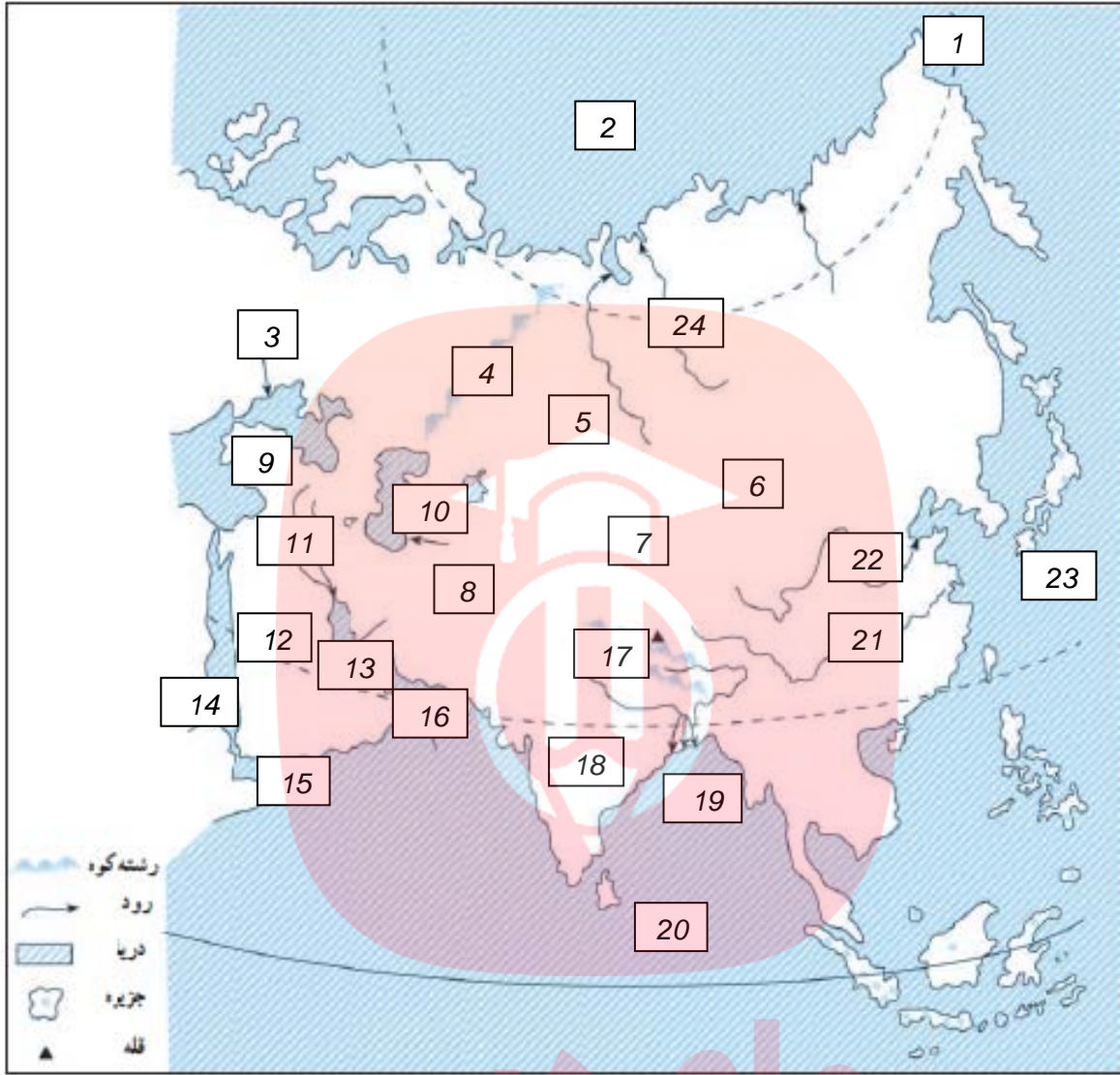
۷- مغولان پیرو چه ادیانی بودند ؟ عده‌ای از آنها به آیین گذشتگان خود اعتقاد داشتند و گروه دیگری پیرو آیین بودایی و دین مسیحیت بودند .

- ۸- چرا مبلغان بودایی و مسیحی در ترویج و گسترش آیین خود در ایران موفقیت چندانی کسب نکردند؟ زیرا مردم ایران اعتقاد محکمی به اسلام داشتند. سرانجام بر اثر کوشش عالمان و وزیران ایرانی، ایلخانان به دین اسلام درآمدند و مسلمان شدند.
- ۹- ایلخانان مغول چگونه به فرهنگ و تمدن ایران علاقه مند شدند؟ بر اثر تلاش های بزرگان و عالمان ایرانی، سرانجام پس از چند دهه ایلخانان مغول به فرهنگ و تمدن ایران، علاقه مند شدند و برای عمران و آبادی تلاش کردند.
- ۱۰- اقدامات غازان خان را بنویسید؟ به تشویق و راهنمایی وزیر خود خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی اقدام به اصلاح امور اداری، مالی و قضایی کرد - برای عمران و آبادانی تبریز بسیار کوشید.
- ۱۱- در زمان غازان خان چه بناهایی ایجاد شد؟ در روزگار او شایسته غازان در تبریز با دوازده پناهی مهم مانند بیمارستان، مسجد، کاخ، مدرسه، کتابخانه و... بر پا شد. هم زمان در بسیاری از شهرها مسجدی بزرگ و در کنار آن گرمابه ای برای تأمین هزینه نگهداری مسجد ساختند.
- ۱۲- سلطان محمد خدابنده که بود و چه کرد؟ سلطان محمد خدابنده (اولجایتو) جانشین غازان خان بود. او به پیشنهاد وزیرش خواجه رشیدالدین فضل الله، پایتخت را به سلطانیه منتقل کرد و موجب آبادی آنجا شد.
- ۱۳- بناهای دوران ابوسعید آخرین ایلخان مغول از چه نظر کم نظیر هستند؟ این بناها از نظر عظمت و پلندی گنبدها و ایوان ها کم نظیرند. گچبری و کاشی کاری های زیبا و اعجاب انگیز بناهای مذکور، حکایت از ذوق و نبوغ معماران ایرانی در آن زمان دارد.
- ۱۴- چرا شاهرخ پسر تیمور، راه پدر خود را ادامه نداد؟ چون تحت تأثیر فرهنگ و تمدن ایران قرار داشت.
- ۱۵- چرا در زمان شاهرخ تعداد زیادی از شاعران و هنرمندان به هرات آمدند؟ به سبب توجه و علاقه ی شاهرخ به ادب و هنر.
- ۱۶- گوهر شاد که بود و چه کرد؟ همسر شاهرخ از زنان نیکوکار بود که به عمران و آبادی توجه داشت. او بناهای متعددی در هرات و مشهد ساخت که مسجد گوهرشاد در جوار حرم حضرت امام رضا(ع) یکی از آنهاست.
- ۱۷- در دوره تیموریان کدام هنرها شکوفا شد؟ هنر نگارگری (نقاشی) و خوشنویسی شکوفا شد و نگارگران و نقاشان آن زمان آثار هنری ارزشمندی از خود به جای گذاشتند.
- ۱۸- شاهنامه ی بایسنقری چگونه اثری است؟ یکی از نفیس ترین نسخه های کهن شاهنامه است که به سفارش بایسنقر میرزا شاهزاده ی تیموری نگارگری و تذهیب شد. این اثر از نظر کتاب آرایی و ارزش هنری، اهمیت فراوانی دارد.
- www.mylibrary.ir
- گروه آموزشی عصر
- * یکی از برجسته ترین دانشمندان مسلمان ایرانی که مشاور هلاکوخان بود است. (خواجه نصیرالدین طوسی)
- * یکی از کارهای ارزشمند خواجه نصیر ساختن بود. (رصدخانه مراغه)
- * معروف ترین کتاب خواجه رشیدالدین فضل الله بود. (جامع التواریخ رشیدی)
- * یک نمونه بسیار مهم از عمران و آبادی و انجام کارهای خیریه، بنای در تبریز بود. (ربیع رشیدی)
- * جانشین غازان خان بود که به عمران و آبادانی علاقه مند بود. (سلطان محمد خدابنده)
- * اولجایتو در سلطانیه آرامگاهی برای خود بنا کرد که به معروف است. (گنبد سلطانیه)
- * در زمان شاهرخ شهر به پایتختی تیموریان انتخاب شد. (هرات)

- ۱- موقعیت جغرافیایی قاره ی آسیا چگونه است ؟ قاره پهناور آسیا از قطب شمال تا جنوب مدار استوا امتداد یافته است و بخش اعظم آن در نیمکره شمالی قرار دارد.
- ۲- قاره آسیا از سه طرف به کدام اقیانوس ها محدود می شود ؟ از شمال به اقیانوس منجمد شمالی ، از جنوب به اقیانوس هند و از شرق به اقیانوس آرام .
- ۳- اوراسیا به کجا گفته می شود ؟ در بین قاره های جهان ، تنها دو قاره آسیا و اروپا به هم چسبیده اند به همین دلیل بعضی از جغرافیدانان این دو قاره را یک قاره دانسته و آن را اوراسیا نامیده اند .
- ۴- ناهمواری های قاره آسیا را بنویسید ؟ (۱- فلات های بلند و کوه های مرتفع ۲- سرزمین های پست ۳- مجمع الجزایر آتشفشانی
- ۵- فلات های بلند آسیا را به ترتیب از غرب به شرق نام ببرید ؟ آلتای - ایران - تبت - مغولستان .
- ۶- بلندترین قله جهان چیست و به آن چه لقبی داده اند؟ قله اورست (۸۸۴۸ متر) در رشته کوه هیمالیا که به آن بام دنیا لقب داده اند .
- ۷- رودهای پر آب آسیا چه چیز به وجود آورده است ؟ جلگه های پهناور .
- ۸- سه جلگه بزرگ آسیا را نام ببرید ؟ جلگه بزرگ سیبری - جلگه گنگ و سند - جلگه چین .
- ۹- جلگه سیبری از آبرفت کدام رودها پدید آمده است ؟ از آبرفت رود ینی سنی و رود اوب .
- ۱۰- جلگه " سند و گنگ " از آبرفت کدام رودها تشکیل شده است ؟ از رودهای سند و گنگ که از رشته کوه های هیمالیا سرچشمه می گیرند .
- ۱۱- جلگه سند و گنگ کدام کشورهای امروزی را در بر می گیرد ؟ این جلگه پهناور شمال هند ، بخش وسیعی از کشور پاکستان و بنگلادش را در بر می گیرد .
- ۱۲- دلتا را تعریف کنید ؟ گاهی رودها ، آبرفت ها را در مصب خود انباشته می کنند و از انباشته شدن آبرفت ها در مصب رودها ، سرزمین های مثلث شکلی به وجود می آید که به آنها دلتا (Δ) می گویند . با انباشته شدن دائمی آبرفت ها ، دلتاها پیوسته توسعه می یابند و در آب دریا پیش می روند .
- ۱۳- دلتاها چگونه زمین هایی هستند و چه خطراتی ساکنان آن را تهدید می کند ؟ به طور کلی دلتاها زمین های مناسبی برای کشاورزی بوده و جمعیت انبوهی را در خود جای داده اند . با این حال ساکنان این دلتاها همواره در معرض خطراتی چون طوفان های دریایی ، طغیان رود و سیلاب هستند .
- ۱۴- مجمع الجزایر آتشفشانی آسیا در کدام قسمت این قاره قرار دارند؟ در مشرق و جنوب شرقی آسیا به ویژه در کناره های اقیانوس آرام ،
- ۱۵- سه مجمع الجزایر آتشفشانی آسیا را نام ببرید ؟ مجمع الجزایر ژاپن ، فیلیپین و اندونزی .
- ۱۶- ناهمواریهای جوان آسیا در کدام قسمت قاره مشاهده می شود؟ در مشرق و جنوب شرقی آسیا . به دلیل وجود کوه های آتشفشانی .
- ۱۷- کشورهایی که در منطقه شرق و جنوب شرقی آسیا قرار دارند در معرض کدام بلایای طبیعی هستند؟ زمین لرزه ، سوئامی و فعال شدن کوه های آتشفشانی .
- ۱۸- سرزمین های مجاور قطب شمال در سیبری چه آب و هوایی دارند؟ هوا در تمام روزهای سال سرد و دارای یخبندان های طولانی است .
- ۱۹- کدام قسمت آسیا آب و هوای قاره ای دارند؟ و ویژگی این آب و هوا چیست؟ بخش های داخلی و مرکزی آسیا ، آب و هوای قاره ای یا بتری دارند . در این نوع آب و هوا ، زمستان ها بسیار سرد و تابستان ها بسیار گرم و خشک است .
- ۲۰- به طور کلی از نظر بارش ، آسیا را به چند بخش می توان تقسیم کرد نام ببرید ؟ دو بخش (۱- آسیای مرطوب (سبز) ۲- آسیای خشک .

- ۲۱- به کدام قسمت از آسیا ، آسیای مرطوب می گویند؟ سرزمین های مشرق ، جنوب و جنوب شرقی آسیا که در معرض پادهای موسمی (مونسون) قرار دارند آسیای سبز را تشکیل می دهند.
- ۲۲- بادهای موسمی در چه فصلی و از کدام اقیانوس ها می وزند؟ این بادهای در اواخر بهار و فصل تابستان به سمت خشکی می وزند ، موجب ریزش باران فراوان در ناحیه آسیای سبز می شوند .
- ۲۳- زندگی روستایی و کشاورزی در آسیا به ریزش کدام باران ها بستگی دارد؟ چرا ؟ به ریزش باران های موسمی پستگی دارد و در صورت بارش کم یا نامنظم ، کشاورزان خسارت می بینند . البته ریزش های شدید باران های موسمی نیز گاهی موجب طغیان رودخانه ها و بروز سیل در این منطقه می شوند .
- ۲۴- آسیای خشک کجاست؟ (نواحی خشک آسیا را نام ببرید)؟ سرزمین های مغرب و جنوب غربی آسیا شامل عربستان ، داخل فلات آناتولی و فلات ایران و همچنین آسیای مرکزی به ویژه پیاپان کپی از نواحی خشک آسیا محسوب می شود .
- ۲۵- چرا هوای تبت مانند نواحی قطبی و شمال آسیا سرد است ؟ زیرا تبت بلندترین فلات دنیا است و هرچه ارتفاع بیشتر باشد دما کاهش می یابد .
- ۲۶- چرا بادهای موسمی نمی توانند به آسیای مرکزی و بیابان گبی نفوذ کنند؟ زیرا رشته کوه های هیمالیا مانع ورود پادهای مرطوب موسمی می شوند .
- ۲۷- چرا سرزمین های جنوب آسیا در بیشتر مواع سال آب و هوای گرم دارند؟ زیرا این نواحی به خط استوا نزدیک ترند و تابش نور خورشید به این مناطق تقریباً به صورت مستقیم است .
- ۲۸- وزش کدام یک از بادهای ، کشور ما را تحت تأثیر قرار می دهند ؟ بادهای مدیترانه ای .
- *- قاره آسیا از طریق تنگه از آمریکای شمالی و از طریق کانال از آفریقا جدا می شود. (پرینگ - سوئز)
- *- رشته کوه مرز بین دو قاره آسیا و اروپا در نظر گرفته اند . (اورال)
- *- وسیع ترین قاره جهان است . (آسیا)
- *- بلندترین قله جهان در رشته کوه به آن لقب داده اند . (اورست - هیمالیا - پام دنیا)
- *- دلتای بنگال از آبرفت رود و پدید آمده است. (گنگ و پراهماپوترا)
- *- جلگه ی بزرگ چین در شرق آسیا از آبرفت رود پدید آمده است. (یانگ تسه کیانگ)
- *- سرزمین های مجاور دریاها از دریای سرخ تا جزیره تایوان در شرق چین ، آب و هوای دارند. (گرم)
- *- بادهای موسمی از سمت اقیانوس و به مشرق و جنوب شرقی آسیا می وزند . (هند - آرام)

۱- روی نقشہ، نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید.

- ۱- نام تنگہ (.....) ۲- نام اقیانوس (.....) ۳- نام دریا (.....) ۴- نام کوه (.....)
- ۵- نام چلگہ (.....) ۶- نام فلات (.....) ۷- نام فلات (.....) ۸- نام فلات (.....)
- ۹- نام فلات (.....) ۱۰- نام دریاچہ (.....) ۱۱- نام چلگہ (.....) ۱۲- نام شیبہ جزیرہ (.....)
- ۱۳- نام خلیج (.....) ۱۴- نام دریا (.....) ۱۵- نام خلیج (.....) ۱۶- نام دریا (.....)
- ۱۷- نام رشتہ کوه (.....) ۱۸- نام شیبہ جزیرہ (.....) ۱۹- نام خلیج (.....) ۲۰- نام اقیانوس (.....)
- ۲۱- نام رود (.....) ۲۲- نام رود (.....) ۲۳- نام اقیانوس (.....) ۲۴- نام رود (.....)

- ۱- پرینگ ۲- منجمد شمالی ۳- سیاہ ۴- اورال ۵- سیبری ۶- مغولستان ۷- تبت ۸- ایران ۹- آنتولی
- ۱۰- خزر ۱۱- پین النہرین ۱۲- عربستان ۱۳- فارس ۱۴- سرخ ۱۵- عدن ۱۶- عمان ۱۷- ہیمالیا ۱۸- ہند
- ۱۹- بنگال ۲۰- ہند ۲۱- پانگ تسہ کیانگ ۲۲- ہوانگھو ۲۳- آرام ۲۴- ینی سئی

- ۱- در بخش های مختلف آسیا مردم از چه نظر با یک دیگر تفاوت دارند؟ دین، زبان، آداب و رسوم و سبک زندگی.
- ۲- کدام نواحی آسیا بسیار کم جمعیت یا خالی از جمعیت آسیا است؟ چرا؟ نواحی مرتفع چون قلات تبت و هیمالیا و پیاپان های وسیع، خالی از جمعیت یا کم جمعیت است. به دلیل مساعد نبودن شرایط آب و هوایی.
- ۳- در کدام قسمت از آسیا جمعیت انبوهی به طور متراکم زندگی می کنند؟ در جنوب و جنوب شرقی آسیا.
- ۴- چرا در مشرق و جنوب شرقی آسیا تراکم جمعیت زیاد است؟ به دلایل مختلفی چون: باران فراوان، خاک مساعد و آبرفتی، پوشش گیاهی سرسبز، آب و هوای مناسب.
- ۵- پر جمعیت ترین کشورهای جهان کدامند؟ چین با جمعیتی حدود یک میلیارد و سیصد میلیون نفر و هند با جمعیتی حدود یک میلیارد و دو صد میلیون نفر.
- ۶- متراکم ترین منطقه جهان از نظر جمعیت کجاست؟ چقدر جمعیت دارد؟ جزیره جاوه در اندونزی حدود ۱۴۱ میلیون نفر.
- ۷- مردمان آسیا از چه نژاد هایی هستند؟ بیشتر جمعیت آسیا از نژاد زرد پوست و بقیه سفید پوست هستند. البته در جنوب آسیا تیره های سیاه پوست و دو رگه که از ازدواج نژاد های مختلف با هم به وجود آمده اند نیز زندگی می کنند.
- ۸- کدام دین های بزرگ الهی علاوه بر آسیا در سایر قاره ها انتشار یافته اند؟ یهود، مسیحیت و اسلام.
- ۹- دین اسلام در کدام قسمت آسیا رواج دارد؟ اگر چه خاستگاه دین اسلام کشور عربستان است، اما اسلام به تدریج همه کشورهای آسیای غربی را در بر گرفته و سپس به آسیای مرکزی و مشرق و جنوب شرقی آسیا راه یافته است. به همین دلیل از غرب تا شرق آسیا نشان دهنده فرهنگ و تمدن اسلامی است.
- ۱۰- غیر سه دین بزرگ الهی، کدام ادیان دیگر در آسیا پیروان زیادی دارد؟ ۱- آیین پرهمایی در شبه جزیره هند ۲- آیین بودا که خاستگاه اصلی آن نیز هند است اما در کشورهای شرق آسیا چون چین، ژاپن، کره و تایلند انتشار یافته است. این آیین ها در قاره های دیگر کمتر نفوذ کرده اند.
- ۱۱- مهم ترین کشور های تولید کننده ی برنج در آسیا کدامند؟ چین، هند، پاکستان، تایلند، اندونزی، فیلیپین، بنگلادش و ویتنام.
- ۱۲- در دو دهه ی اخیر کشور چین چگونه توانسته است اقتصاد و وضع زندگی مردم خود را بهتر کند؟ کشور چین توانسته با برنامه ریزی های جدید، میزان تولیدات و صادرات خود را به شدت افزایش دهد و از این راه درآمد اقتصادی و وضع زندگی مردم را بهتر کند.
- ۱۳- کدام یک از کشورهای آسیایی صادرات را هدف اقتصاد ی خود قرار داده اند؟ کره جنوبی، تایوان، هنگ کنگ، سنگاپور.
- ۱۴- به کدام کشورها ببرهای اقتصادی آسیا لقب داده اند؟ چرا؟ کره جنوبی، تایوان، هنگ کنگ، سنگاپور زیرا این کشورها توانسته اند صادرات را هدف اقتصادی خود قرار دهند و از این راه درآمد بسیار زیادی به دست بیاورند. این کشورها به خصوص در تولید و صدور لوازم الکترونیکی و رایانه ای، لوازم خانگی و اتومبیل پیشرفت زیادی کرده اند.
- ۱۵- تحولات اقتصادی در آسیا چه پیامدی داشته است؟ موجب شده است که مهاجرت از روستا به شهرها در آسیا ادامه پیدا کند. امروزه شهرهای با جمعیت پیش از ده میلیون نفر در آسیا بیشتر از سایر قاره ها است.
- ۱۶- جاذبه های گردشگری آسیا را نام ببرید؟ تاج محل در هند - دیوار چین - جزیره سنتوزا در نزدیکی سنگاپور - آسمان خراش های هنگ کنگ.
- ۱۷- اطلس چیست؟ کتابی است که مجموعه ای از نقشه ها در آن گرد آوری شده است.
- ۱۸- از اطلس ها چه استفاد های می شود؟ ما با استفاده از انواع نقشه های مختلف یک اطلس می توانیم اطلاعات بیشتر و دقیق تری در باره ی کشورها یا نواحی مختلف جهان به دست بیاوریم.
- ۱۹- معمولاً برای هر قاره یا کشور دو نوع نقشه در اطلس مشاهده می کنیم آنها را نام ببرید؟ ۱- نقشه های طبیعی ۲- نقشه های سیاسی.

- ۲۰- نقشه های طبیعی چه نوع نقشه هایی هستند؟ بر روی (این نقشه ها، رشته کوه ها، فلات ها، دریاها، رودخانه ها و نمایش داده شده و اطلاعات مربوط به شهرها و کشورها بسیار کم است).
- ۲۱- نقشه های سیاسی چه نوع نقشه هایی هستند؟ بر روی (این نقشه ها، مرز کشورها، ایالت ها و استان ها، پایتخت ها و شهرهای مهم نمایش داده شده است).
- *- پرجمعیت ترین قاره است . (آسیا)
- *- ۶۰ درصد جمعیت جهان در قاره ی زندگی می کنند . (آسیا)
- *- آسیا مهد بزرگ جهان است. (ادیان)
- *- بخش عمده ای از مردم آسیا به کار مشغولند . (کشاورزی)
- *- مهم ترین محصول کشاورزی در قاره آسیا است . (پنبه)
- *- مهم ترین کشور صنعتی آسیا است . (ژاپن)
- *- در آسیا کشورهای و عضو کشورهای گروه هشت هستند . (ژاپن - روسیه)
- *- پر جمعیت ترین شهر آسیا با منطقه اطراف آن بیش از میلیون نفر است . (توکیو - سی)
- *- در آسیا عامل موجب شده که مهاجرت از روستا به شهرها ادامه پیدا کند . (تحولات اقتصادی)

درس ۱۹ (ویژگی های منطقه ی جنوب غربی آسیا)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- منطقه ی جنوب غربی آسیا شامل چه محدوده ای از این قاره است؟ از تنگه ی پسر و داردانل در ترکیه تا کوه های پامیر در مشرق و از آنجا تا خلیج عدن و باب المندب را در بر می گیرد.
- ۲- منطقه ی جنوب غربی آسیا به کدام قاره ها متصل است؟ اروپا و آفریقا.
- ۳- دریاها و اقیانوس مهمی که در منطقه ی جنوب غربی آسیا قرار دارد کدامند؟ دریای مدیترانه، دریای سرخ، دریای عمان، دریای سیاه، دریای خزر و خلیج فارس و اقیانوس هند.
- ۴- دو کشور وسیع منطقه جنوب غربی آسیا کدامند؟ عربستان و ایران.
- ۵- سرزمین های مرتفع منطقه ی جنوب غربی آسیا کدامند؟ کوه های بلند ایران که به ارتفاعات ترکیه و قفقاز می پیوندند، سرزمین های مرتفع این منطقه را تشکیل می دهد.
- ۶- سرزمین های پست و جلگه ای پهناور در منطقه جنوب غربی آسیا کدامند و این جلگه ها از آبرفت کدام رودها به وجود آمده اند؟
- ۱- جلگه ی بین النهرین در غرب ایران که از آبرفت رودهای دجله و فرات به وجود آمده است ۲- جلگه سند در شرق ایران که از آبرفت رود سند به وجود آمده است.
- ۷- نواحی پست و خشک منطقه جنوب غربی آسیا کدامند؟ بیابان بزرگ عربستان، دشت کویر و دشت لوت.
- ۸- با توجه به چه عواملی در منطقه جنوب غربی آسیا آب و هواهای گوناگون به وجود آمده است؟ با توجه به وسعت زیاد و تنوع ناهمواری ها.
- ۹- نواحی مرتفع و کوهستانی منطقه جنوب غربی آسیا چه نوع آب و هوایی دارند؟ در زمستان آب و هوای سرد و در تابستان آب و هوای معتدل دارد. بارش پرف و باران فراوان موجب پدید آمدن پوشش گیاهی فراوان در دامنه ی کوه ها شده است.
- ۱۰- بخش های وسیعی از منطقه جنوب غربی آسیا چه نوع آب و هوایی دارد؟ آب و هوای گرم و خشک یا نیمه خشک.
- ۱۱- چه مسئله ای باعث اختلاف و نزاع بین کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا شده است؟ کمبود آب شیرین.
- ۱۲- سرزمین هایی که در سواحل دریاهای منطقه ی جنوب غربی آسیا قرار گرفته اند دارای چه نوع آب و هوایی هستند؟ سرزمین های واقع در سواحل گرم خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند و دریای سرخ، آب و هوای گرم دارند اما رطوبت هوا به دلیل نزدیکی به دریا زیاد بوده و حالت شرجی به وجود آورده است.

۱۳- سرزمین های اطراف دریای مدیترانه دارای چه نوع آب و هوایی است؟ ویژگی این آب و هوا چیست؟ دارای آب و هوای مدیترانه ای است. درآب و هوای مدیترانه ای زمستان ها معتدل و پرباران و تابستان ها گرم و خشک است.

۱۴- برای هر یک از انواع آب و هوای زیر ، شهر یا منطقه ای در آسیای جنوب غربی پیدا کنید؟

- ۱- آب و هوای گرم و خشک (بیابان ریع الخالی)
۲- آب و هوای گرم و شرجی (سواحل دریای عمان و خلیج فارس)
۳- آب و هوای مدیترانه ای (کشور لبنان و فلسطین)
۴- آب و هوای سرد کوهستانی (نواحی کوهستانی البرز و زاگرس)

۱۵- پر تکلم ترین گروه های زبانی در منطقه آسیای جنوب غربی کدامند و از هر گروه یک کشور مثال بزنید؟
زبان عربی : عربستان فارسی : ایران ترکی : ترکیه اردو : پاکستان

۱۶- سه مورد از پر جمعیت ترین کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا را نام ببرید؟ (ایران - پاکستان - ترکیه .

۱۷- کدام ادیان الهی در منطقه جنوب غربی آسیا ظهور کرده اند ؟ یهود - مسیحیت - اسلام .

۱۸- فعالیت های اقتصادی کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا چگونه است؟ (اغلب کشورهای منطقه دارای ذخایر نفت و گاز هستند ، اما متأسفانه پیشتر آنها از نظر اقتصادی به صادرات نفت وابسته بوده و ماشین آلات ، مواد غذایی ، دارو و انواع کالاهای مصرفی دیگر از کشورهای پیشرفته وارد می کنند .

۱۹- منبع درآمد کشور عربستان چیست ؟ علاوه بر صادرات نفت ، همه ساله درآمد زیادی را از طریق مراسم حج و سفر میلیون ها زائر به این کشور نصیب خود می کند .

۲۰- کدام کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا توانسته اند از طریق رونق گردشگری یا تجارت و بازرگانی اقتصاد خود را متحول کنند؟ ترکیه و امارت متحده عربی .

۲۱- چرا برخی از کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا نتوانسته اند از نظر اقتصادی پیشرفت کنند؟ مثال بزنید؟ به دلیل جنگ ، اشغال نظامی توسط آمریکا و نبودن امنیت . مانند عراق و افغانستان .

۲۲- کدام عوامل مردم منطقه ی آسیای جنوب غربی را به هم نزدیک تر می کند؟ دین اسلام ، زبان عربی و دریاهای جنوب غربی آسیا .

۲۳- کشورهایی که اقتصاد آنها وابسته به نفت است ، با چه مشکلاتی روبه رو می شوند؟ بیکاری ، عدم ثبات اقتصادی ، و افزایش تورم - رکود اقتصادی - وابستگی اقتصاد به صادرات و فروش نفت .

*- بیابان بزرگ عربستان ، در شبه جزیره عربستان حدود ۶۴۰۰۰۰ کیلومتر وسعت دارد. (ریع الخالی)

*- بیابان های وسیع منطقه جنوب غربی آسیا آب و هوای دارد. (گرم و خشک)

*- یکی از مسائل مهم منطقه جنوب غربی آسیا کمبود است. (آب شیرین)

*- یکی از نخستین کانون های تمدنی جهان منطقه است. (جنوب غربی آسیا)

*- منطقه جنوب غربی آسیا کانون ظهور بوده است. (ادیان توحیدی)

*- بیش از درصد مردم منطقه جنوب غربی آسیا مسلمان هستند. (۹۰)

*- منطقه ی جنوب غربی آسیا قلب تمدن محسوب می شود. (اسلامی)

*- اغلب کشورهای منطقه ی جنوب غربی آسیا دارای ذخایر و هستند. (نفت - گاز)

- ۱- چرا منطقه جنوب غربی آسیا یکی از مناطق استراتژیک (راهبردی) است؟ ۱- این منطقه در کانون اتصال سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا قرار دارد. آبراهه های مهمی چون تنگه های هرمز، بوسفور، داردانل و پاپ المندپ در این منطقه قرار دارد. ۲- این منطقه انبار مهم منابع انرژی جهان است ۳- این منطقه کانون جهان اسلام است.
- ۲- وجود آبراهه ها در منطقه جنوب غربی آسیا چه اهمیتی دارد؟ از طریق این آبراهه های مهم، دریاهای منطقه به یکدیگر می پیوندند و به آب های آزاد اقیانوس ها راه می یابند.
- ۳- چرا موقعیت بندرگاهی برای کشورها اهمیت زیادی دارد؟ چون استفاده از حمل و نقل ارزان کالاها و انرژی را میسر می سازد.
- ۴- چرا منطقه جنوب غربی آسیا انبار مهم منابع انرژی جهان محسوب می شود؟ زیرا حدود دو سوم ذخایر شناخته شده نفت جهان و حدود یک سوم منابع گازی جهان در این منطقه قرار دارد که البته بخش بزرگی از آنها در منطقه ی خلیج فارس واقع است.
- ۵- کشورهای عمده صادر کننده نفت در منطقه جنوب غربی آسیا کدامند؟ عربستان، ایران، عراق، کویت و امارات متحده عربی.
- ۶- مقدس ترین شهرهای مسلمانان کدامند؟ مکه و مدینه.
- ۷- کشورهای جنوب غربی آسیا برای همکاری بیشتر با یکدیگر چه تدبیری اندیشیده اند؟ سعی می کنند که از طریق پیمان های اقتصادی و فرهنگی با یکدیگر، پیشتره مکاری کنند مانند پیمان سازمان همکاری اقتصادی (اگو) که نخست در سال ۱۳۳۴ بین ایران، پاکستان و ترکیه بسته شد و هم اکنون ده کشور منطقه عضو آن هستند.
- ۸- چرا جنوب غربی آسیا منطقه ای پر تنش است؟ ۱- بخاطر منابع انرژی مورد نیاز کشورهای صنعتی و راه های مهم حمل و نقل دریایی این منطقه مورد توجه قدرت های بزرگ جهانی است ۲- متأسفانه حکومت بعضی کشورهای منطقه به قدرت های بزرگ وابسته اند و از نظر سیاسی از آنها پیروی می کنند ۳- رژیم اشغالگر قدس (اسرائیل) با حمایت آمریکا و انگلیس علاوه بر سرکوب مردم فلسطین به توطئه و دشمنی با مسلمانان کشورهای منطقه می پردازند ۴- آمریکا، انگلستان و برخی کشورهای قدرتمند دیگر برای حفظ منافع خود در منطقه در کشورهای وابسته پایگاه های نظامی ایجاد نموده و در این پایگاه ها، تسلیحات نظامی مختلف (انبار و نیروهای نظامی مستقر کرده اند.
- ۹- در گذشته چه عاملی سبب رقابت و تلاش در منطقه جنوب غربی آسیا شده است؟ دسترسی به آب های خلیج فارس و اقیانوس هند.
- ۱۰- چه عواملی جایگاه ایران را در منطقه جنوب غربی آسیا پر اهمیت تر کرده است؟ ۱- مردم ایران به رهبری امام خمینی در سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسیدند. انقلاب اسلامی ایران الگویی برای مردم کشورهای دیگر است تا علیه ظلم و استبداد داخلی و قدرت های خارجی به پا خیزند و چهره ای متعالی از اسلام به جهانیان عرضه کنند ۲- کشور ایران اگر چه از اقوام مختلف تشکیل شده است، اما این اقوام همواره با یکدیگر وحدت و همبستگی داشته و از کشور دفاع کرده اند ۳- کشور ایران دارای منابع مهم انرژی است و از نظر داشتن منابع نفت، مقام چهارم و منابع گاز مقام اول را در این منطقه دارد ۴- ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی پیشرفت های زیادی در علم و فناوری داشته است ۵- کشور ایران به دلیل داشتن سواحل طولانی و موقعیت بندرگاهی و دسترسی به آب های آزاد جایگاه ممتازی در منطقه دارد.
- ۱۱- طول سواحل ایران در جنوب چقدر است و از کجا تا کجا کشیده شده است؟ طول سواحل ایران با در نظر گرفتن پدیدگی های ساحل ۲۰۴۳ کیلومتر است که از اروند رود در جنوب غرب تا تنگه هرمز و از آنجا تا بندر گواتر در جنوب شرق امتداد دارد.
- ۱۲- جزیره های مهم ایران در آب های خلیج فارس را نام ببرید؟ خارک، کیس، قشم، لارک، لوان، تنب بزرگ، تنب کوچک، ابوموسی.
- ۱۳- جزایر ایران در خلیج فارس از چه نظر اهمیت دارند؟ از نظر استخراج نفت، بازرگانی، تجارت و نظامی اهمیت دارند.
- ۱۴- تنگه هرمز چگونه آبراهی است؟ یک آبراهه بین المللی است که همه کشورهای حق دارند بر طبق قوانین رفت و آمد در تنگه ها با کشتی از آن عبور کنند.
- ۱۵- نقش نیروی دریایی ایران در دوران جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و زمان صلح را بنویسید؟ نیروی دریایی همانند نیروهای زمینی و هوایی در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، با شجاعت و رشادت فراوان در آب ها با دشمنان جنگیدند و از کشور دفاع کردند و نگذاشتند که در رفت و آمد کشتی های تجاری و واردات کالا به ایران مشکلی پیش بیاید. در زمان صلح نیز حافظ منافع کشور ایران در دریاهاست.

۱۶- سرزمین فلسطین چقدر وسعت دارد؟ حدود ۲۷۰۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد. اما حدود ۲۰۰۰۰ کیلومتر مربع از خاک آن را یهودیان صهیونیست اشغال کرده و آن را اسرائیل نامیده اند.

۱۷- شهر بیت المقدس برای پیروان کدام ادیان توحیدی مورد احترام است؟ چرا؟ برای پیروان یهودیان، مسیحیان و مسلمانان مورد احترام است، زیرا خاستگاه پیامبران بزرگ بوده است.

۱۸- سومین مسجد مهم اسلام چه نام دارد؟ و در کجاست؟ مسجد الاقصی که در بیت المقدس قرار دارد، پس از مسجد الحرام در مکه و مسجد النبی در مدینه، سومین مسجد مهم اسلام است و در آغاز ظهور اسلام قبله اول مسلمانان بوده است.

۱۹- مقیاس نقشه نشان دهنده ی چیست؟ مقیاس نقشه به ما نشان می دهد که فاصله های روی نقشه، بر روی زمین و در عالم واقعیت چقدر است. به عبارت دیگر مسافت های روی نقشه، نسبت به مسافت های واقعی روی زمین چقدر کوچک تر شده اند.

۲۰- اگر فاصله دو روستا روی نقشه ای ۱۰ سانتی متر باشد، در صورتی که مقیاس نقشه $\frac{1}{۳۵۰۰۰۰}$ باشد فاصله این دو روستا

۱ cm	۳۵۰۰۰۰
۱۰ cm	

روی زمین چقدر است؟ سانتی متر روی زمین $۱۰ \times ۳۵۰۰۰۰ = ۳۵۰۰۰۰۰$

متر روی زمین $۳۵۰۰۰۰۰ \div ۱۰۰ = ۳۵۰۰۰$

کیلومتر روی زمین $۳۵۰۰۰ \div ۱۰۰۰ = ۳۵$

۲۱- فاصله شهری تا ساحل دریا، روی زمین ۶۰ کیلومتر و روی نقشه ۵ سانتی متر است. مقیاس این نقشه را به دست آورید؟

۱	
۵	۶۰

$$۱ \times ۶۰ = ۶۰ \Rightarrow ۶۰ \div ۵ = ۱۲ \Rightarrow ۱۲ \times ۱۰۰۰ = ۱۲۰۰۰ \text{ m} \Rightarrow ۱۲۰۰۰ \times ۱۰۰ = ۱۲۰۰۰۰۰ \text{ cm}$$

$$\frac{1}{۱۲۰۰۰۰۰}$$

*- ایران در منطقه جنوب غربی آسیا که یکی از مناطق جهان است. (استراتژیک)

*- حدود نفت جهان و حدود منابع گازی جهان در منطقه جنوب غربی آسیا است. (دو سوم - یک سوم)

*- تنگه یک آبراهه بین المللی است که همه کشورها حق دارند با کشتی ها از آن عبور کنند. (هرمز)

*- در کشور فلسطین شهری وجود دارد که مسلمانان به آن و یهودیان و مسیحیان به آن می گویند. (بیت المقدس - اورشلیم)

*- امروزه آزادی از چنگال اشغالگران و پیروزی فلسطینی ها یکی از دغدغه های مهم مسلمانان جهان است. (قدس)

*- در نقشه ها ممکن است از مقیاس یا مقیاس و یا هر دو استفاده شده باشد. (خطی - عددی (کسری))

درس ۲۱ (ویژگی های طبیعی اروپا و آفریقا)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- اروپا از اطراف به کدام دریاها و اقیانوس ها محدود می شود؟ از شمال به اقیانوس منجمد شمالی - از جنوب به دریای مدیترانه - دریای سیاه در شرق - از غرب به اقیانوس اطلس شمالی.

۲- به طور کلی ناهمواریهای اروپا به چند بخش تقسیم می شود؟ نام ببرید؟ به دو بخش: اروپای پیر و اروپای جوان.

۳- اروپای پیر به کدام قسمت اروپا گفته می شود؟ چرا؟ مناطق شمالی اروپا - فرسایش طولانی موجب شده است که کوه ها کم ارتفاع و قله ها کندی شکل و دره ها باز باشند. در این منطقه، جلگه های پهناور و دریاچه های بسیار وجود دارد. از نظر زمین شناسی به این بخش وسیع اروپا اروپای پیر می گویند.

۴- اروپای جوان به کدام قسمت اروپا گفته می شود؟ چرا؟ جنوب اروپا - چین خوردگی ها و رشته کوه های بلند در جنوب اروپا دیده می شود. قله ی کوه ها، نوک تیز و دامنه ی کوه ها اغلب دارای شیب تند و دره های تنگ می باشد. به این منطقه اروپا که در آن آتشفشان ها و زمین لرزه ها یی نیز رخ می دهد، اروپای جوان می گویند.

- ۵- دو رشته کوه اروپای جوان را نام ببرید؟ رشته کوه های آلپ و پیرنه
- ۶- انواع آب و هوای اروپا را نام ببرید؟ آب و هوای قطبی و سرد - آب و هوای معتدل اقیانوسی - آب و هوای مدیترانه ای - آب و هوای قاره ای یا پتری .
- ۷- آب و هوای قطبی و سرد در چه قسمت هایی از اروپا دیده می شود؟ بخش شمال قاره اروپا یعنی قسمت های شمالی شبه جزیره اسکندیناوی و ایسلند به قطب شمال نزدیک هستند و آب و هوای قطبی و سرد دارند .
- ۸- کدام مناطق اروپا آب و هوای معتدل اقیانوسی دارند؟ مناطق مجاور اقیانوس اطلس نظیر انگلستان و ایرلند، آب و هوای معتدل اقیانوسی دارند و عبور جریان دریایی آب گرم گلف استریم از این سواحل در فصل زمستان موجب می شود که هوا ملایم تر شود .
- ۹- مناطق جنوبی اروپا چه نوع آب و هوایی دارد؟ مناطق جنوبی اروپا که در سواحل مدیترانه واقع شده اند (مانند کشورهای اسپانیا و ایتالیا) آب و هوای مدیترانه ای دارد .
- ۱۰- ویژگی های آب و هوای مدیترانه ای چیست؟ (- زمستان های معتدل و مرطوب ۲- تابستان های گرم و خشک .
- ۱۱- آب و هوای قاره ای یا پتری در کدام قسمت اروپا دیده می شود؟ چرا؟ مرکز و مشرق اروپا به دلیل دوری از دریاها آب و هوای قاره ای یا پتری دارد و میزان بارندگی در آنجا کم است .
- ۱۲- از رودهای اروپا چه استفاده هایی می شود؟ (از این رودها برای آبیاری زمین های کشاورزی، تولید انرژی الکتریکی و حمل و نقل و کشتیرانی استفاده می شود .
- ۱۳- مهم ترین رودهای اروپا را نام ببرید؟ دانوب، ولگا، راین، دُن و الب مهم ترین رودهای اروپا است .
- ۱۴- قاره افریقا بین کدام یک از اقیانوس ها قرار گرفته است؟ اقیانوس هند در شرق - اقیانوس اطلس در غرب .
- ۱۵- قاره افریقا از طریق کدام تنگه ها و کانال از آسیا و اروپا جدا می شود؟ تنگه جبل الطارق از اروپا - کانال سوئز و تنگه باب المندب از آسیا .
- ۱۶- مهم ترین قله های افریقا را نام ببرید و بنویسید در کدام قسمت واقع شده است؟ کنیا (۵۲ متر) و کلیمانجارو (۵۹۰۰ متر) - در شرق افریقا .
- ۱۷- علت تشکیل دریاچه های شرق افریقا چیست؟ اغلب در اثر فرو نشستن زمین یا شکستگی های بزرگ در پوسته زمین به وجود آمده است . این شکستگی ها موجب می شود که آبشارهایی در مسیر رود به وجود بیاید .
- ۱۸- چند دریاچه در شرق افریقا نام ببرید؟ ویکتوریا - تانگانیا - نیاسا .
- ۱۹- چرا کناره های افریقا برای پهلو گرفتن کشتی ها و ساختن بنادر چندان مناسب نیست؟ زیرا کناره های افریقا صاف و بدون بُردگی (خلیج) است .
- ۲۰- چرا آب و هوای افریقا گرم است و در بیشتر قسمت های آن زمستان دیده نمی شود؟ زیرا موقعیت افریقا به گونه ای است که مدار استوا از وسط آن عبور می کند و خورشید در طول سال در مناطق استوایی و اطراف آن تا مدار رأس السرطان و رأس العجدی تقریباً عمود است .
- ۲۱- از نظر بارش قاره افریقا به چند قسمت تقسیم می شود؟ نام ببرید؟ به دو بخش: (- افریقای مرطوب (افریقای غرب) - افریقای خشک .
- ۲۲- افریقای مرطوب (سبز) به کجا گفته می شود؟ و چه ویژگی دارد؟ نواحی اطراف خط استوا (از شمال تا دریاچه چاد و از جنوب تا رود زامبزی) آب و هوای گرم و مرطوب دارد . در این منطقه باران فراوان می بارد .
- ۲۳- افریقای خشک به کجا گفته می شود؟ چه ویژگی هایی دارد؟ و بیابان معروف در شمال و جنوب افریقا چیست؟ هر چه از منطقه استوایی به سمت شمال و جنوب افریقا پیش برویم، از میزان باران و رطوبت کاسته شده و کم کم به آب و هوای گرم و خشک تبدیل می شود، به طوری که در شمال افریقا، صحرای بزرگ و در جنوب آن بیابان کالاهاری دیده می شود .

۲۴- آب و هوای مدیترانه ای در کدام قسمت افریقا مشاهده می شود؟ بخش کوچکی از شمال افریقا که در مجاورت دریای مدیترانه قرار گرفته آب و هوای مدیترانه ای دارد.

۲۵- رودهای مهم افریقا را نام ببرید؟ نیل - کنگو - نیجر - اراتر - زامبزی.

۲۶- چرا برخی رودهای افریقا برای کشتیرانی مناسب نیستند؟ زیرا در مسیر خود در جاهایی به شکست های بزرگ زمین برخورد می کنند که برای کشتیرانی مناسب نیستند.

*- قاره اروپا را می توان دنباله قاره یا بخشی از دانست. (آسیا - اوراسیا)

*- به طور کلی اروپا قاره ای با آب و هوای ، سرسبز و بدون است. (معتدل - بیابان)

*- بلندترین قله رشته کوه آلپ با ارتفاع متر. (مون پلان - ۴۸۰۸)

*- طویل ترین رود اروپا است که از چند کشور عبور می کند. (دانوب)

*- بعد از آسیا دومین قاره وسیع جهان است. (افریقا)

*- قاره افریقا در دو نیمکره و گسترده شده و مدار از وسط آن عبور می کند. (شمالی - جنوبی - استوا)

*- قاره افریقا از سواحل دریای تا دماغه امتداد یافته است. (مدیترانه - امید نیک)

*- افریقا ، فلاتی و است. (وسیع - کم ارتفاع)

*- تنها چین خوردگی مهم افریقا در شمال غربی این قاره است. (رشته کوه اطلس)

*- به طور کلی قاره افریقا آب و هوایی دارد و در بیشتر قسمت های آن دیده نمی شود. (گرم - زمستان)

*- رود طولانی ترین رود جهان است که در قاره قرار دارد. (نیل - افریقا)

*- رودهای پرآب افریقا در مصب خود و ایجاد کرده اند. (چلگه ها - دلتاهایی)

درس ۲۲) ویژگی های انسانی و اقتصادی اروپا و افریقا

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هشتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- چه عواملی موجب شده است که اروپا از نظر جمعیت ، متراکم باشد؟ شرایط مساعد طبیعی مانند آب و هوای معتدل و ریزش باران کافی و رودهای پرآب و چلگه های پهناور از یک سو و پیشرفت در علم و فناوری از سوی دیگر.

۲- چرا جمعیت اروپا رو به پیری می رود؟ زیرا رشد جمعیت در اروپا کاهش یافته و زاد و ولد در این قاره کم شده است.

۳- دین مسیح به چند مذهب بزرگ تقسیم می شود؟ نام ببرید؟ سه مذهب - کاتولیک ، پروتستان و ارتودوکس.

۴- وضعیت اقتصاد اروپا چگونه است؟ قاره اروپا از نظر اقتصادی پیشرفته است. میزان درآمد و سطح سواد و بهداشت و همچنین میزان طول عمر در این قاره بالاست.

۵- وضعیت کشاورزی اروپا چگونه است؟ کشاورزی تقریباً در همه جای اروپا رایج است و با استفاده از ماشین آلات مدرن و شیوه های علمی صورت می گیرد.

۶- در جنوب اروپا، آب و هوای مدیترانه ای موجب شده چه محصولاتی به عمل آید؟ محصولات ویژه ای چون زیتون ، مرکبات و انگور

۷- کشورهای مهم صنعتی اروپا کدامند؟ آلمان ، فرانسه ، انگلستان و ایتالیا.

۸- چرا کشورهای صنعتی قاره اروپا وارد کننده مواد اولیه مانند نفت هستند؟ زیرا منابع زیرزمینی و معادن قاره اروپا نمی توانند نیازهای صنایع عظیم این قاره را برآورده سازند. البته کشورهای اروپایی سالیان دراز برای استفاده از منابع و معادن سایر سرزمین ها به استعمار کشورهای دیگر دست زده اند.

۹- جاذبه های گردشگری اروپا را بنویسید؟ جاذبه های گردشگری طبیعی مانند سواحل طولانی و آفتابی ، ورزش های زمستانی در کوه های آلپ - جاذبه های فرهنگی و تاریخی چون بناهای تاریخی ، موزه ها ، کلیساها و

- ۱۰- مهم ترین کشورهای اروپا از نظر جذب گردشگر کدامند؟ فرانسه، اسپانیا و ایتالیا.
- ۱۱- کدام بخش های آفریقا خالی از جمعیت است؟ بخش های وسیعی از بیابان بزرگ آفریقا و جنگل های انبوه استوایی.
- ۱۲- چه عواملی از افزایش جمعیت در قاره آفریقا جلوگیری کرده است؟ عدم رعایت بهداشت - شیوع بیماری های مختلف - خشکسالی ها و قطعی های پی در پی - جنگ ها.
- ۱۳- چه عاملی باعث رشد جمعیت و افزایش زاد و ولد در آفریقا شده است؟ امروزه با بهبود واکسیناسیون و بهداشت، رشد جمعیت و زاد و ولد در قاره آفریقا افزایش یافته است.
- ۱۴- سفید پوستان در کدام قسمت آفریقا زندگی می کنند؟ مردم شمال صحرای بزرگ آفریقا که در مچاورت دریای مدیترانه زندگی می کنند و بخش کوچکی از جنوب قاره آفریقا، سفید پوستند.
- ۱۵- زبان مردم آفریقا چیست؟ ساکنان کشورهای شمال صحرای بزرگ آفریقا مانند مصر، الجزایر و مراکش به زبان عربی صحبت می کنند. مردم سایر کشورهای آفریقایی به زبان معلی یا به زبان کشورهای قبلاً تحت نفوذ و استعمار آنها بوده اند (مانند فرانسوی یا انگلیسی).
- ۱۶- دین مردم آفریقا چیست؟ بیشتر مردم کشورهای شمال آفریقا مسلمان هستند. مردم سایر مناطق آفریقا اغلب به دین مسیح یا مذهب ابتدایی اعتقاد دارند.
- ۱۷- معادن مهم قاره آفریقا را نام ببرید؟ در این قاره معادن نفت، طلا، الماس، مس و جنگل های عظیم وجود دارد.
- ۱۸- عوامل خارجی موثر در توسعه نیافتگی قاره آفریقا را بنویسید؟ از مهم ترین علل عدم پیشرفت قاره آفریقا، استعمار کشورهای اروپایی و غارت منابع آنها بوده است. امروزه نیز دخالت کشورهای قدرتمند در ایجاد جنگ ها و بحران ها در این قاره ادامه دارد.
- ۱۹- عوامل داخلی موثر در توسعه نیافتگی قاره آفریقا چیست؟ ۱- شرایط سخت محیطی (جنگل های انبوه، بیابان های وسیع، آب و هوای گرم) ۲- شیوع بیماری ها ۳- بیسوادی و آگاهی کم مردم ۴- جنگ های داخلی ۵- حکومت های وابسته و استبدادی.
- ۲۰- کشورهای قاره آفریقا بیشتر صادر کننده چه محصولاتی هستند؟ بیشتر صادر کننده ی محصولات معدنی و کشاورزی هستند و مواد اولیه برای کارخانه های کشورهای صنعتی تولید می کنند.
- ۲۱- چرا صنعت در قاره آفریقا چندان رشد نکرده است؟ زیرا آفریقا بیشتر صادر کننده محصولات معدنی و کشاورزی هستند و مواد اولیه برای کارخانه های کشورهای صنعتی تولید می کنند.
- ۲۲- محصولات گرمسیری و استوایی قاره آفریقا چیست؟ قهوه - کائو - کائوچو.
- ۲۳- جاذبه های مهم گردشگری قاره آفریقا چیست؟ سواحل شمال آفریقا در کناره دریای مدیترانه، پارک های ملی (وحش) و آثار باستانی کشورهای قدیمی نیز از جاذبه های مهم گردشگری در قاره آفریقا است.
- * یکی از متراکم ترین قاره های جهان قاره است.
- * اروپائیان از نژاد هستند.
- * بیشتر مردم اروپا پیرو دین هستند.
- * کاتولیک ها از رهبر مذهبی و روحانی خود که محل اقامت او در پیروی می کنند.
- * بیشتر مسلمانان در قاره اروپا در زندگی می کنند.
- * در اروپا دامداری و دامپروری با انجام می شود.
- * از تولید کنندگان و صادرکنندگان بزرگ فرآورده های گوشتی و لبنی کشورهای و هستند.
- * اروپا از مناطق مهم جهان است و انواع کالاها و را به کشورهای دیگر صادر می کند. (صنعتی - ماشین آلات - ابزار)
- * قاره آفریقا نسبت به وسعت خود جمعیت دارد.
- * بیشتر مردم آفریقا از نژاد هستند.
- * قاره آفریقا از نظر ثروتمند است.
- * در اطراف دره نیل مزارع وجود دارد.

- ۱- آمریکای شمالی و آمریکای جنوبی چگونه به یکدیگر متصلند؟ به وسیله ی خشکی پارکی که آمریکای مرکزی نامیده می شود.
- ۲- قاره آمریکا بین کدام اقیانوس ها قرار گرفته است؟ اقیانوس آرام در غرب- اقیانوس اطلس در شرق.
- ۳- اهمیت حفر کانال پاناما را بنویسید؟ تا قبل از ساختن کانال پاناما، کشتی ها برای عبور از اقیانوس اطلس به اقیانوس آرام، مجبور بودند آمریکای جنوبی را دور بزنند. اما بعدها با حفر این کانال، دو اقیانوس به هم مرتبط می شوند.
- ۴- انواع ناهمواریها در قاره آمریکا را نام ببرید؟ (-) چین خوردگی های جوان و مرتفع ۲- کوه های کم ارتفاع قدیمی ۳- سرزمین های پست و جلگه ای.
- ۵- چین خوردگی های جوان و مرتفع قاره آمریکا را نام ببرید؟ در آمریکای شمالی، رشته کوه های راکی (روشن) و در آمریکای جنوبی رشته کوه های آند.
- ۶- چین خوردگی های جوان و مرتفع در کدام سمت قاره آمریکا و در امتداد کناره های کدام اقیانوس کشیده شده اند؟ در سمت غرب - اقیانوس آرام.
- ۷- چرا در چین خوردگی های جوان آمریکا آتشفشان ها و زمین لرزه های فراوانی رخ می دهد؟ به دلیل نا آرام بودن پوسته زمین در این مناطق.
- ۸- دو توده کوهستانی قدیمی و کم ارتفاع در آمریکای شمالی و آمریکای جنوبی کدامند؟ توده کوهستانی آپالاش در آمریکای شمالی و توده کوهستانی پدزیزل در آمریکای جنوبی.
- ۹- سرزمین های پست و جلگه ای در آمریکای شمالی و آمریکای جنوبی را نام برده و بنویسید که از آبرفت چه رودهایی به وجود آمده اند؟ جلگه رود می سی سی پی در آمریکای شمالی - در آمریکای جنوبی نیز جلگه های آمازون و پارانا از آبرفت های این دو رود تشکیل شده است.
- ۱۰- چرا در قاره آمریکا انواع آب و هوا و پوشش گیاهی به چشم می خورد؟ زیرا این قاره از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده است.
- ۱۱- انواع آب و هوای قاره آمریکا را نام ببرید؟ (-) آب و هوای قطبی و سرد ۲- آب و هوای معتدل اقیانوسی ۳- آب و هوای گرم و مرطوب ۴- آب و هوای گرم و بسیار خشک.
- ۱۲- آب و هوای قطبی و سرد در کدام قسمت آمریکا دیده می شود؟ نواحی نزدیک به قطب شمال در آمریکای شمالی و نواحی نزدیک به قطب جنوب در آمریکای جنوبی. بخش اعظم کشور کانادا در آب و هوای سرد قرار گرفته است.
- ۱۳- آب و هوای معتدل اقیانوسی در کدام قسمت قاره آمریکا دیده می شود؟ چرا؟ در سواحل قاره آمریکای جنوبی دلیل مجاورت با دو اقیانوس اطلس و آرام.
- ۱۴- آب و هوای گرم و مرطوب در کدام قسمت آمریکا دیده می شود؟ پوشش گیاهی آن چیست؟ نواحی نزدیک به مدار استوا در آمریکای مرکزی و جنوبی آب و هوای گرم و مرطوب دارند. به همین سبب جنگل های انبوه آمازون در این ناحیه به وجود آمده است.
- ۱۵- آب و هوای گرم و بسیار خشک در کدام مناطق آمریکا وجود دارد؟ پیاپان رودا در آمریکای شمالی و پیاپان آتاگاما در آمریکای جنوبی.
- ۱۶- مهم ترین رود آمریکای شمالی چه نام دارد؟ به کجا می ریزد؟ و چه نقشی در اقتصاد آمریکای شمالی دارد؟ می سی سی پی - به خلیج مکزیک می ریزد - رود می سی سی پی نقش مهمی در حمل و نقل کالا و منابع و تجارت از طریق کشتیرانی داشته است.
- ۱۷- مهم ترین رود آمریکای جنوبی چه نام دارد؟ به کجا می ریزد؟ و چه ماهی هایی در این رود زندگی می کنند؟ رود آمازون - این رود پر آب ترین رود دنیا است - و به اقیانوس اطلس می ریزد - در این رود ماهی های آب شیرین، مارهای آبی و گربه ماهی های غول پیکر زندگی می کنند.

۱۸- بیشتر جمعیت قاره آمریکا در کجا زندگی می کنند؟ این جمعیت بیشتر در جلگه های حاصلخیز مثل می سی سی پی و پنادر و شهرهای ساحلی نزدیک به اقیانوس مَتراکم شده اند.

۱۹- مردم قاره آمریکا از چه نژادها و تیره هایی هستند؟ بومیان - سیاه پوستان - سفید پوستان - دورگه .

۲۰- بومیان قاره آمریکا چه کسانی هستند؟ به بومیان قاره آمریکا سرخ پوست گفته می شود. کرسقف کلمب وقتی به قاره آمریکا رسید آنها را هندی نامید. تاریخ آمریکا حکایت از سال ها کشتار و رفتار خشونت آمیز و غیر انسانی با سرخ پوستان دارد و امروزه جمعیت بسیار کمی از آن باقی مانده اند که در این قاره زندگی می کنند.

۲۱- سیاه پوستان آمریکا از کجا و توسط چه کسانی و به چه منظوری به این قاره آورده شدند؟ سیاه پوستان آمریکایی در واقع فرزندان و نوادگان بردگان افریقایی اند که در دوران استعمار توسط اروپاییان به اجبار و برای کار در مزارع کشاورزی و معادن به این قاره آورده شدند.

۲۲- سیاه پوستان آمریکا برای رسیدن به چه هدفی سال ها مبارزه کردند؟ سال ها علیه سیاست های تبعیض نژادی در آمریکا مبارزه کردند تا بتوانند حقوق برابر با سفیدپوستان به دست بیاورند و موفق شوند قوانین ظالمانه را تغییر دهند.

۲۳- منظور از دو رگه ها در آمریکا چه کسانی هستند؟ قاره آمریکا همواره قاره ای مهاجر پذیر بوده است. بنابراین عده زیادی از مردم این قاره دو رگه اند و از اختلاط نژادها و ملیت های گوناگون به وجود آمده اند.

۲۴- زبان و فرهنگ غالب مردم در آمریکای شمالی چیست؟ زبان غالب مردم در آمریکای شمالی انگلیسی است (مانند دو کشور کانادا و ایالات متحده آمریکا) و به سبب مهاجرت انگلیسی ها به این بخش فرهنگ آنگلساکسون غلبه دارد.

۲۵- در آمریکای مرکزی و جنوبی چه زبان هایی رواج دارد؟ به سبب مهاجرت اسپانیایی ها و پرتغالی ها، زبان های اسپانیولی و پرتغالی رواج دارد.

۲۶- به کدام بخش از آمریکا، آمریکای لاتین گفته می شود؟ چرا؟ به آمریکای مرکزی و جنوبی - زیرا ریشه زبان اسپانیایی و پرتغالی که در این منطقه رواج دارد، لاتین است.

۲۷- کشورهای ایالات متحده آمریکا و کانادا در آمریکای شمالی از نظر اقتصادی جز چه کشورهایی هستند؟ از نظر اقتصادی جز کشورهای پیشرفته ی صنعتی جهان محسوب می شوند. این دو کشور جزء کشورهای گروه هشت هستند.

۲۸- کشور ایالات متحده آمریکا بزرگ ترین تولیدکننده (صادرکننده) چیست؟ کدوم و ذرت در جهان و دارای دامداری های پیشرفته ای است که به تولید انواع گوشت و لبنیات می پردازد.

۲۹- کشورهای ایالات متحده آمریکا و کانادا از تولیدکنندگان و صادرکنندگان چه کالاهایی هستند؟ تجهیزات صنعتی و ماشین آلات، خودرو، صنایع غذایی، مواد شیمیایی و کالاهای الکترونیکی هستند.

۳۰- مهم ترین عواملی که موجب پیشرفت و توسعه آمریکای شمالی و تبدیل آن به یک قدرت بزرگ اقتصادی شده است چیست؟ (۱- اروپاییان مهاجر که به این سرزمین وارد شدند با خود دانش ها و مهارت ها و سرمایه هایی را به همراه آورده اند و توانستند از منابع طبیعی و سرزمین های نو به خوبی استفاده و پیشرفت کنند ۲- آمریکای شمالی معادن زیرزمینی و منابع طبیعی فراوان، زمین های وسیع قابل کشت، رودهای پرآب و آب و هوای مناسب برای فعالیت های اقتصادی داشته است ۳- در جنگ جهانی دوم، اغلب کشورهای اروپایی ویران شدند اما ایالات متحده آمریکا از جنگ دور بود و چندان آسیب ندید و توانست از رقیبان جلو بیفتد ۴- پس از جنگ جهانی دوم ایالات متحده آمریکا بر قدرت های اروپایی پیشی گرفت و چانشین آنها در تسلط و غارت منابع کشورهای شد که قبلاً مستعمره اروپا بود.

۵- جذب نیروهای متخصص و دانشمندان سایر کشورها.

۳۱- چرا در ایالات متحده آمریکا و کانادا شهرهای بزرگی رشد کرده اند؟ به دلیل رونق تجارت داخلی و جهانی.

۳۲- اقتصاد امریکای لاتین چگونه است؟ آمریکای لاتین (آمریکای جنوبی و مرکزی) از نظر منابع طبیعی و ذخایر معدنی بسیار غنی است اما کشورهای آمریکای لاتین نتوانستند به پیشرفت های صنعتی در حد آمریکای شمالی دست یابند.

۳۳- کشورهای آمریکای لاتین به چه دلایلی نتوانسته اند به پیشرفت های صنعتی در حد آمریکای شمالی برسند؟ استعمار از یک سو و وجود عقاید و باورهای غلط بین مردم و حکومت های وابسته به پیگانه و استبدادی در کشورهای آمریکای لاتین از مهم ترین این دلایل هستند.

۳۴- کشورهای آمریکای لاتین اغلب تولید کننده و صادر کننده ی چه کالاهایی هستند؟ مواد اولیه و صنعتی و محصولات کشاورزی هستند.

۳۵- کدام کشورهای آمریکای لاتین تولید کننده و صادر کننده ی محصولات استوایی نظیر قهوه و نیشکر هستند؟ آرژانتین - برزیل - کوبا .

۳۶- کدام کشورها در آمریکای لاتین وضعیت اقتصادی بهتری دارند؟ برزیل - آرژانتین - ونزوئلا - کلمبیا .

۳۷- جاذبه های گردشگری قاره امریکا را بنویسید ؟ قاره امریکا به دلیل تنوع بسیار زیاد محیطی و داشتن غارها ، آبشارها ، سواحل ، جنگل ها و رودها ، جاذبه های گردشگری طبیعی بسیار زیادی دارد و مراکز تفریحی ، پارک ها و موزه های حیاتی و وحش در کشورهای این قاره فراوان اند .

- *- قاره آمریکا از تا کشیده شده است . (قطب شمال - قطب جنوب)
- *- قاره آمریکا به دو قاره کوچک تر به نام و تقسیم می شود . (آمریکای شمالی - آمریکای جنوبی)
- *- سرزمین آتشفشان ها و زمین لرزه ها در قاره امریکا و است . (آمریکای مرکزی - جزایر آنتیل)
- *- در آمریکای شمالی بیابان و در آمریکای جنوبی بیابان آب و هوای بسیار گرم و خشک دارند . (نوادا - آتاکاما)
- *- در آمریکای شمالی رود از طویل ترین رودهای جهان است . (می سی سی پی)
- *- در آمریکای جنوبی رود از میان جنگل های استوایی عبور می کند . (آمازون)
- *- حدود درصد جمعیت جهان در قاره آمریکا زندگی می کنند . (۱۵ درصد)
- *- قاره امریکا را کشف کردند . (سفید پوستان اروپایی)
- *- اکثر مردم قاره آمریکا پیرو دین هستند . (مسیح)
- *- در آمریکای شمالی مذهب و در آمریکای لاتین مذهب رواج بیشتری دارد . (پروتستان - کاتولیک)
- *- کشور و در آمریکای شمالی از نظر اقتصادی جز کشورهای صنعتی و کشورهای گروه هشت هستند . (ایالات متحده آمریکا - کانادا)
- *- کشاورزی ایالات متحده آمریکا ، کشاورزی و است . (صنعتی - تجاری)
- *- پر جمعیت ترین شهر ایالات متحده آمریکا است که با بیش از پنجاه آسمانخراش مقام در جهان را دارد . (نیویورک - اول)
- *- مرکز اصلی سازمان ملل متحد و مجسمه آزادی در واقع شده است . (نیویورک)
- *- برخی کشورهای آمریکای مرکزی که جزیره ای هستند از راه درآمد خوبی کسب می کنند . (گردشگری)

۱- اقیانوسیه به کجا گفته می شود؟ برخی صاحب نظران، استرالیا و جزایری را که در نزدیکی آن در اقیانوس آرام قرار گرفته، اقیانوسیه می نامند و آن را یک قاره، محسوب می کنند. برخی دیگر استرالیا را قاره ای مستقل به حساب آورده اند.

۲- قاره اقیانوسیه کجا قرار دارد؟ منتهی الیه جنوب شرقی آسیا.

۳- قاره استرالیا و اقیانوسیه در کدام نیمکره قرار دارد؟ شمالی یا جنوبی؟ چرا؟ نیمکره ی جنوبی - زیرا در جنوب خط استوا قرار گرفته است.

۴- استرالیا از اطراف به کدام اقیانوس ها مربوط می شود؟ اقیانوس هند و اقیانوس آرام.

۵- رشته کوه های استرالیا در کدام قسمت این کشور دیده می شود؟ فقط در شرق این کشور، رشته کوه هایی به موازات ساحل کشیده شده است.

۶- بزرگ ترین صخره ی مرجانی دنیا در کدام قسمت استرالیا است؟ توضیح دهید؟ در شمال شرقی استرالیا بزرگ ترین صخره مرجانی دنیا به شکل دیواری از آب های اقیانوس آرام سر بر آورده است. این صخره بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر طول دارد و صدها نوع ماهی در این چا زندگی می کنند. در این منطقه، امکانات خوبی برای گردشگرانی که از این صخره مرجانی بازدید می کنند به وجود آمده است.

۷- در رابطه با ویژگی های طبیعی استرالیا به سوالات زیر پاسخ دهید؟

الف) رشته کوه های نسبتاً مرتفع در کدام قسمت و به موازات ساحل کدام اقیانوس کشیده شده اند؟ (در شرق - اقیانوس آرام)

ب) در نیمه غربی استرالیا چه نوع ناهمواری وجود دارد؟ (پیاپان بزرگ و ویکتوریا)

ج) جلگه مرکزی استرالیا از آبرفت کدام رود، پدیده آمده و این رود به کجا می ریزد؟ (رود دارلینگ - اقیانوس آرام)

د) پهناورترین بیابان استرالیا چه نام دارد؟ (پیاپان بزرگ و ویکتوریا)

۸- در باره ویژگی های طبیعی نیوزیلند به سوالات زیر پاسخ دهید؟

الف) نیوزیلند کشوری هموار است یا کوهستانی؟ (کوهستانی)

ب) رشته کوه معروف آن چیست؟ (رشته کوه آلپ جنوبی)

ج) بلندترین قله نیوزیلند چه نام دارد؟ (کوک)

۹- اکثریت جمعیت استرالیا و نیوزیلند را چه کسانی تشکیل می دهند؟ اکثریت جمعیت استرالیا و نیوزیلند را مهاجران اروپایی (انگلیسی و ایرلندی) تشکیل می دهند و درصد بسیار کمی از جمعیت نیز بومیان هستند.

۱۰- دین مردم استرالیا و نیوزیلند چیست؟ استرالیا و نیوزیلند از کشورهای مسیحی محسوب می شوند، اگرچه پیروان سایر ادیان نیز در این کشورها زندگی می کنند.

۱۱- اقتصاد استرالیا و نیوزیلند چگونه است؟ استرالیا و نیوزیلند جزء کشورهای پیشرفته صنعتی در جهان هستند. قاره استرالیا دارای منابع و معادن فراوانی است.

۱۲- چه عاملی موجب پیشرفت های اقتصادی در قاره استرالیا شده است؟ مهاجران اروپایی با انتقال سرمایه و فناوری های خود به این سرزمین ها موجب پیشرفت های اقتصادی در این قاره شده اند.

۱۳- کشاورزی در استرالیا چگونه انجام می شود؟ کشاورزی در این کشور به روش صنعتی و با استفاده از ماشین آلات صورت می گیرد.

۱۴- مهم ترین صادرات استرالیا و نیوزیلند چیست ؟ هر دو از مراکز مهم پرورش دام در جهان اند و محصولات دامی به ویژه گوشت و پشم از صادرات مهم این دو کشور است .

۱۵- دو بندر مهم استرالیا را نام برده و چه صنایعی در این دو بندر دیده می شود ؟ سیدنی و ملبورن دو بندر مهم استرالیا از مراکز مهم صنایع کشتی سازی و صنایع شیمیایی به شمار می روند .

۱۶- جاذبه های گردشگری استرالیا و نیوزیلند را بنویسید ؟ استرالیا و نیوزیلند به دلیل وجود سواحل طولانی و تنوع محیطی و گونه های جانوری جاذبه های طبیعی زیادی برای گردشگران دارند و ساختن امکانات تفریحی و گردشگری باعث شده است که گردشگران بتوانند به خوبی از این محیط ها استفاده کنند .

- *- کم وسعت ترین و کم جمعیت ترین قاره های مسکونی جهان و هستند . (استرالیا - اقیانوسیه)
- *- سرزمین اصلی قاره اقیانوسیه است که در اقیانوس واقع شده است . (استرالیا - آرام)
- *- در استرالیا در آب های اقیانوس جزایر بی شماری به صورت پراکنده وجود دارد . (شرق - آرام)
- *- یکی از جزایر مهم و بزرگ اقیانوسیه ، کشور است . (نیوزیلند)
- *- استرالیا از نظر ناهمواری تقریباً سرزمینی است . (هموار)
- *- استرالیا با وجود وسعت زیاد جمعیت دارد . (بسیار کمی)
- *- زبان رسمی استرالیا است اما به دلیل زبان های مختلفی در این کشور تکلم می شود . (انگلیسی - مهاجر پذیر بودن)
- *- زبان رسمی نیوزیلند است . (انگلیسی)
- *- استرالیا تولید کننده و صادر کننده ی بزرگ در جهان است . (گندم)
- *- صنعت در استرالیا و نیوزیلند است . (پیشرفته)

علیرضا اسماعیلی

به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقیست

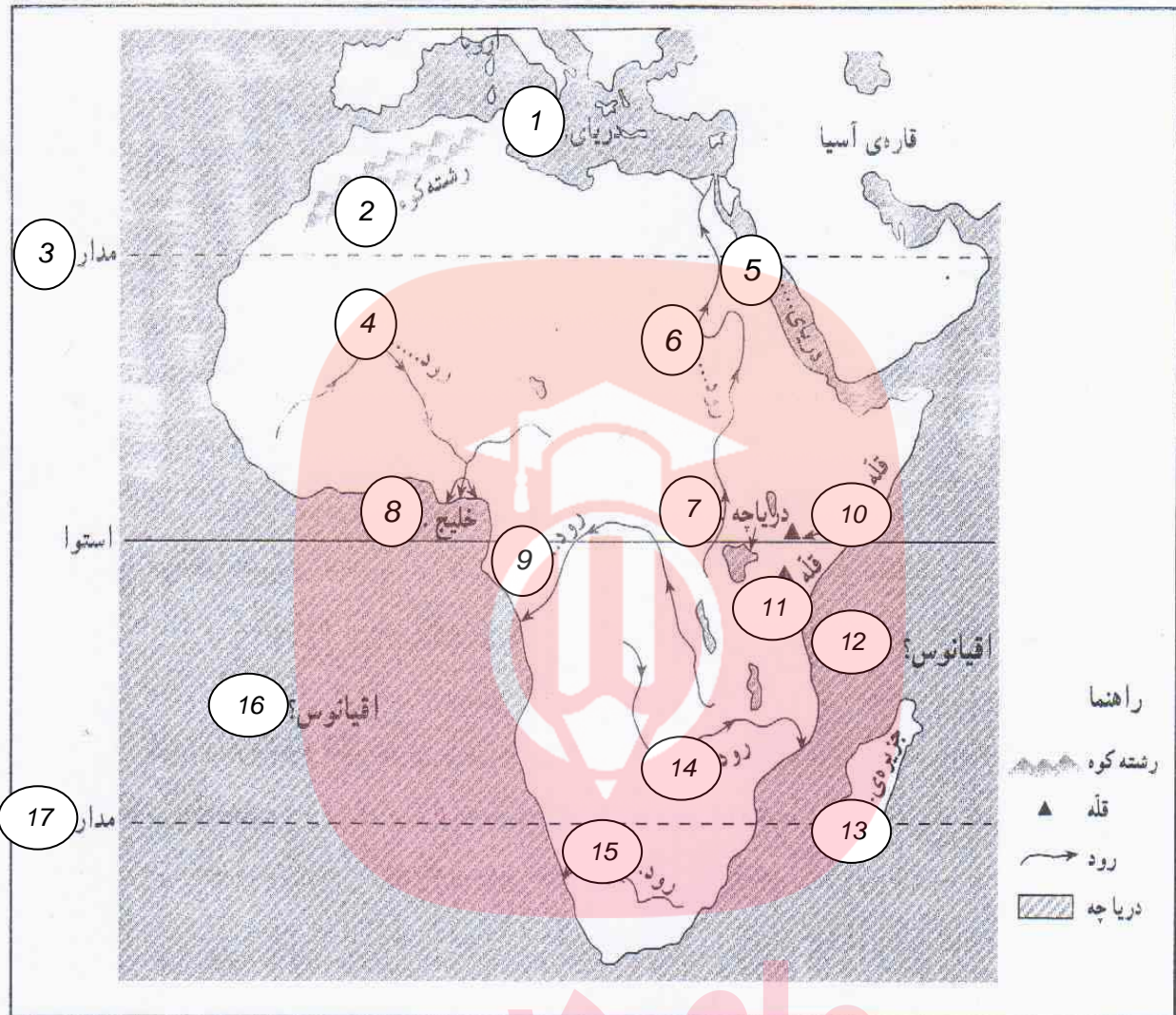
سال تحصیلی ۹۵-۹۴

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

نقشه‌ی گنگ طبیعی افریقا

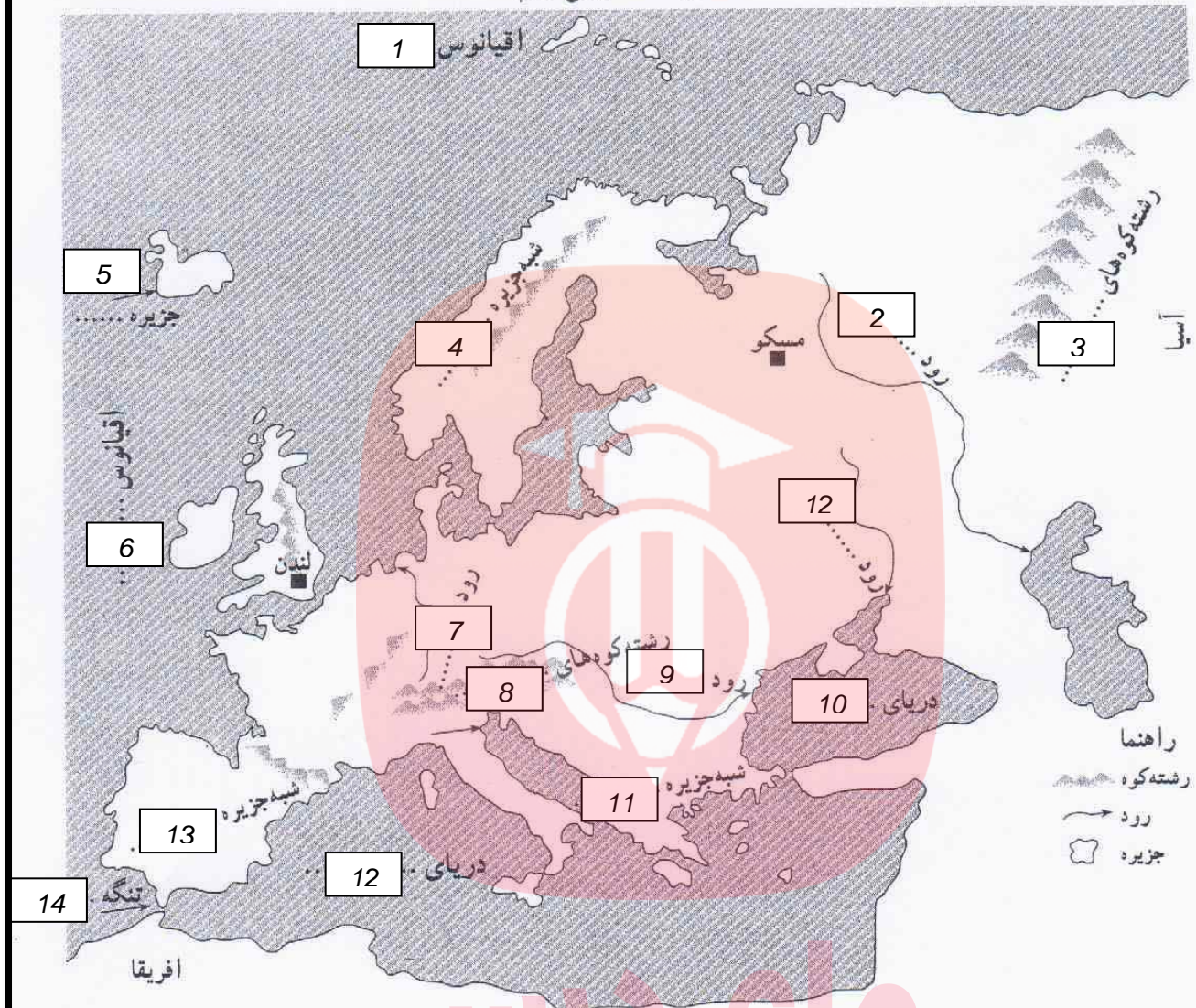

۱- نام دریایی	۲- نام رشته کوهی	۳- نام مدار	۴- نام رودی
۵- نام دریایی	۶- نام رودی	۷- نام دریاچه ای	۸- نام خلیجی
۹- نام رودی	۱۰- نام قله ای	۱۱- نام قله ای	۱۲- نام اقیانوسی
۱۳- نام جزیره ای	۱۴- نام رودی	۱۵- نام رودی	۱۶- نام اقیانوسی
		۱۷- نام مدار	

پاسخ:

۱- مدیترانه	۲- اطلس	۳- رأس السرطان	۴- نیجر	۵- سرخ	۶- نیل	۷- ویکتوریا	۸- کینه
۹- گنگو	۱۰- کنیا	۱۱- کلیمانجارو	۱۲- هند	۱۳- ماداگاسکار	۱۴- زامبیز	۱۵- آرائژ	
۱۶- اطلس جنوبی	۱۷- رأس الجدی						

نقشه‌ی گنگ طبیعی اروپا

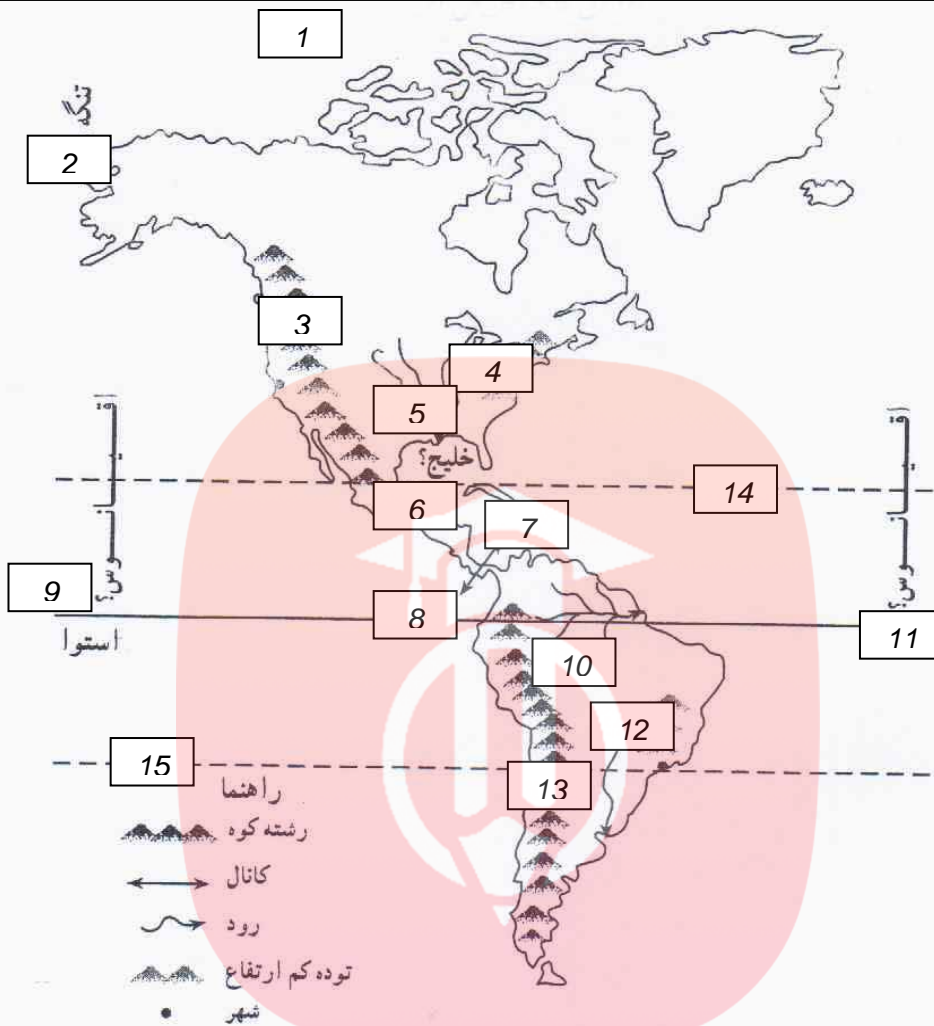

- ۱- نام اقیانوسی ۲- نام رودی ۳- نام رشته کوهی ۴- نام شبه جزیره ای ۵- نام جزیره ای
 ۶- نام اقیانوسی ۷- نام رودی ۸- نام رشته کوهی ۹- نام رودی ۱۰- نام دریایی
 ۱۱- نام شبه جزیره ای ۱۲- نام دریایی ۱۳- نام شبه جزیره ای ۱۴- نام تنگه ای

www.my-dars.ir

پاسخ:

- ۱- منجمد شمالی ۲- ولگا ۳- اورال ۴- اسکاندیناوی ۵- ایسلند ۶- اطلس
 ۷- رایین ۸- آلپ ۹- دانوب ۱۰- سیاه ۱۱- بالکان ۱۲- مدیترانه
 ۱۳- ایبری ۱۴- چپل الطارق

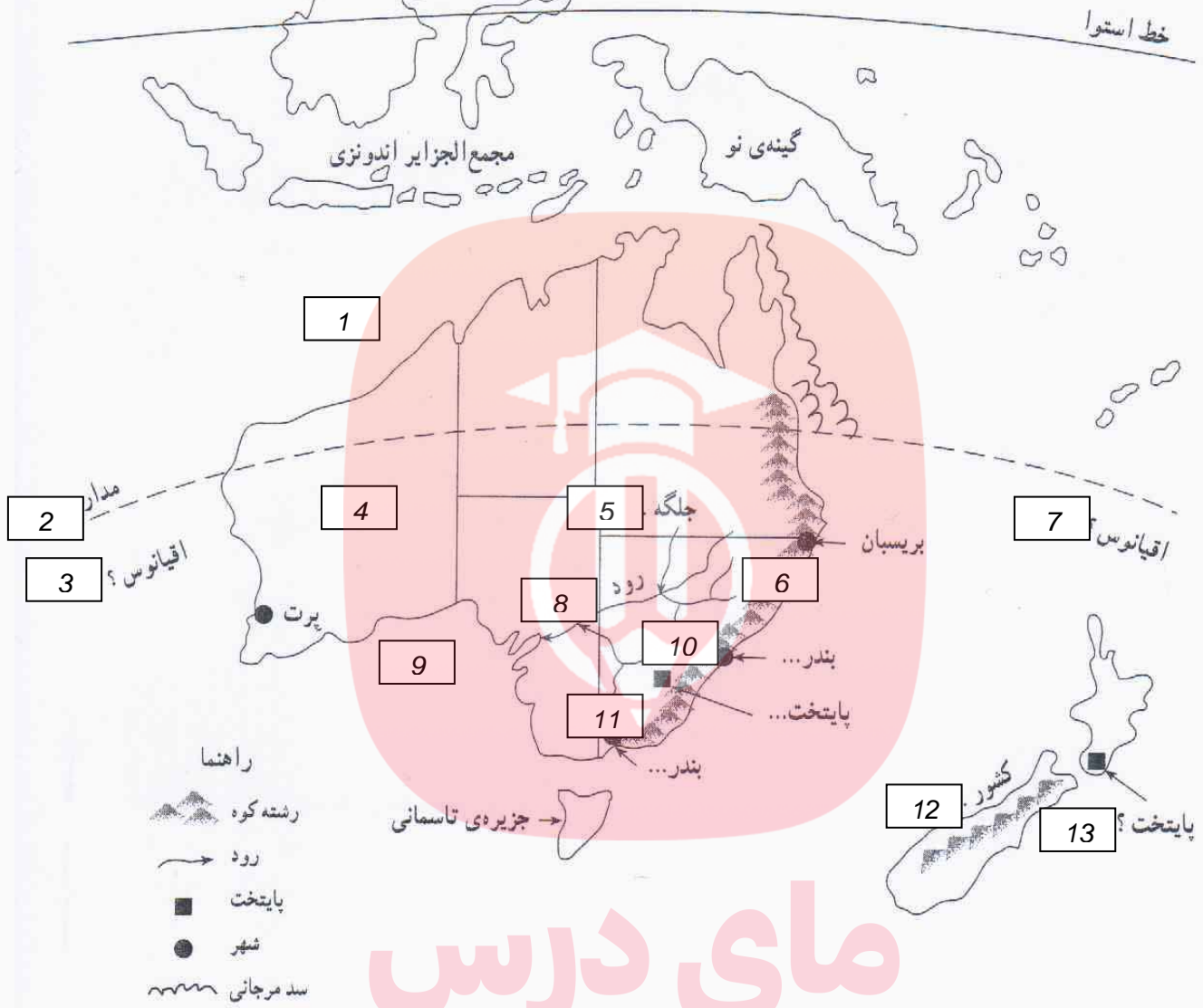

- ۱- نام اقیانوسی ۲- نام تنگه ۳- نام رشته کوهی ۴- نام توده کوهستانی قدیمی
- ۵- نام رودی ۶- نام خلیجی ۷- نام دریایی ۸- نام کانالی
- ۹- نام اقیانوسی ۱۰- نام رودی ۱۱- نام اقیانوسی ۱۲- نام توده کوهستانی قدیمی
- ۱۳- نام رشته کوهی ۱۴- نام مداری ۱۵- نام مداری

پاسخ:

- ۱- منچمد شمالی ۲- پرینگ ۳- راکي (روشون) ۴- آپالاش ۵- می سی سی پی
- ۶- مکزیک ۷- آنتیل ۸- پاناما ۹- آرام ۱۰- آمازون
- ۱۱- اطلس ۱۲- پدزیل ۱۳- آند ۱۴- رأس السرطان ۱۵- رأس الجدی

نقشه‌ی گنگ استرالیا و نیوزیلند

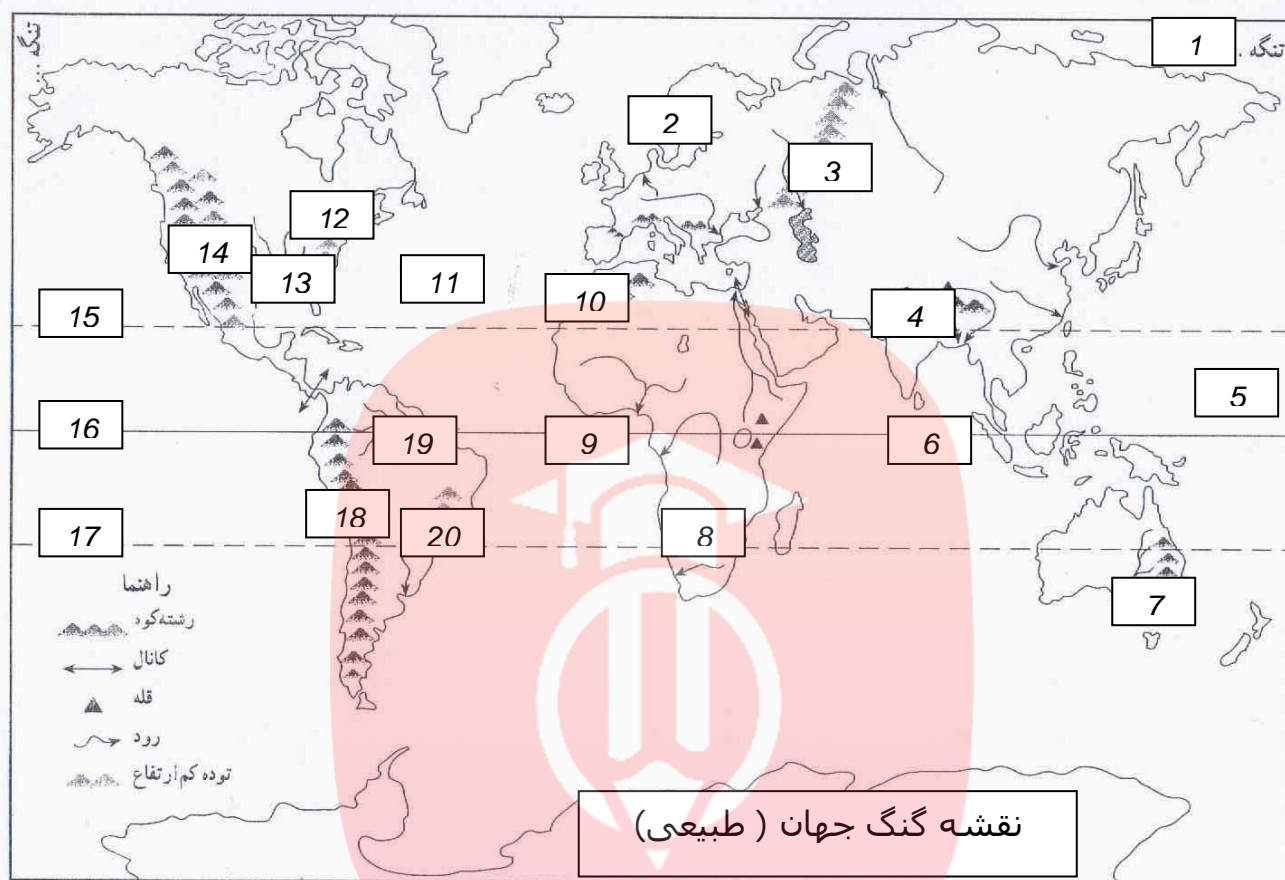

۱- نام دریا	۲- نام مدار	۳- نام اقیانوس	۴- نام بیابان
۵- نام جلگه	۶- نام رشته کوه	۷- نام اقیانوس	۸- نام رود
۹- نام خلیج	۱۰- نام بندر	۱۱- نام بندر	۱۲- نام کشور
			۱۳- نام پایتخت

پاسخ:

۱- دریای تیمور	۲- رأس العجدی	۳- هند	۴- بیابان بزرگ ویکتوریا	۵- جلگه مرکزی
۶- رشته کوه مشرق استرالیا	۷- آرام	۸- دارلینگ	۹- خلیج بزرگ استرالیا	۱۰- سیدنی
۱۱- ولینگتون	۱۲- نیوزیلند			۱۳- ملبورن

نقشه‌ی گنگ جهان (طبیعی)

۱- نام تنگه	۲- نام شبه جزیره	۳- نام رشته کوه	۴- نام رشته کوه	۵- نام اقیانوس
۶- نام اقیانوس	۷- نام رشته کوه	۸- نام بیابان	۹- نام خلیج	۱۰- نام کوه
۱۱- نام اقیانوس	۱۲- نام کوه	۱۳- نام رود	۱۴- نام رشته کوه	۱۵- نام مدار
۱۶- نام مدار (خط)	۱۷- نام مدار	۱۸- نام رشته کوه	۱۹- نام جلگه	۲۰- نام کوه

www.my-dars.ir

پاسخ :

۱- پدینگ	۲- اسکانڈیناوی	۳- اورال	۴- هیملیا	۵- آرام	۶- هند
۷- رشته کوه مشرق استرالیا	۸- کالاهاری	۹- کینه	۱۰- کوه های اطلس	۱۱- اقیانوس اطلس	
۱۲- آپالاش	۱۳- می سی سی پی	۱۴- راکی	۱۵- رأس السرطان	۱۶- خط استوا	۱۷- رأس العجدی
۱۸- آند	۱۹- آمازون	۲۰- پدینگ			